

ЗАКОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Обн., ДВ, бр. 86 от 30.09.2003 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда екологосъобразното управление на отпадъците като съвкупност от права и задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането им, както и формите на контрол върху тези дейности.

(2) С този закон се определят изискванията към продуктите, които в процеса на тяхното производство или след крайната им употреба образуват опасни или масово разпространени отпадъци.

(3) Управлението на отпадъците се осъществява с цел да се предотврати, намали или ограничи вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

Чл. 2. (1) Този закон се прилага за:

1. битовите отпадъци;
2. производствените отпадъци;
3. строителните отпадъци;
4. опасните отпадъци.

(2) Този закон не се прилага за:

1. радиоактивните отпадъци;
2. отпадъците, получени в резултат на проучването, добива, преработката и съхраняването на минерални суровини и при експлоатацията на кариери;
3. трупове на животни;
4. животински фекалии и други неопасни вещества, използвани в селското стопанство;
5. отпадъчните газове, емитирани в атмосферата;
6. отпадъчните води, с изключение на отпадъците в течна форма, включени в класификацията по чл. 3;
7. излезлите от употреба експлозиви.

Чл. 3. Класификацията на отпадъците по видове и свойства се определя с наредба на министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

Глава втора

**ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦАТА, ИЗВЪРШВАЩИ ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С
ОТПАДЪЦИ**

Чл. 4. (1) Лицата, при чиято дейност се образуват и/или третират отпадъци, предприемат мерки в следната последователност за:

1. предотвратяване или намаляване на количеството и опасните свойства на образуваните отпадъци чрез:

а) разработване и прилагане на съвременни екологосъобразни технологии, които пестят използването на първични природни ресурси;

б) техническо разработване и пускане на пазара на продукти, проектирани така, че тяхното производство, употреба и обезвреждане да не увеличават количествата или опасните свойства на отпадъците и рисковете от замърсяване с тях или това въздействие да бъде максимално ограничено;

в) разработване на подходящи методи за крайно обезвреждане на опасните вещества, съдържащи се в отпадъците, предназначени за оползотворяване;

2. рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, чието образуване не може да се предотврати;

3. обезвреждане на отпадъците при невъзможност за тяхното предотвратяване, намаляване и/или оползотворяване.

(2) При възникване на замърсяване лицата по ал. 1 предприемат незабавно действия за ограничаване на последиците от него върху здравето на хората и околната среда.

Чл. 5. (1) Притежатели на отпадъци са причинителите на отпадъци, както и лицата, в чието владение се намират те.

(2) Предаването и приемането на производствените, строителните и опасните отпадъци се извършват само въз основа на писмен договор.

(3) Притежателите на отпадъци по ал. 1 са длъжни:

1. да изпълняват разпоредбите за третиране на различните по вид, произход и свойства отпадъци;

2. да поддържат в постоянна изправност и нормално действие съоръженията си за третиране на отпадъци;

3. да предприемат всички мерки за несмесване на опасни отпадъци с други отпадъци или на оползотворими отпадъци с неоползотворими;

4. да организират безопасно съхраняване на отпадъците, за които няма подходящи средства за третирането им;

5. при наличие на опасни отпадъци да определят отговорно лице и да създадат организация за безопасното им управление;

6. да водят отчетност за отпадъците по реда, определен с този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

7. в момента на поискването да осигуряват достъп на контролните органи до технологичните линии, от които се получават отпадъци, до съоръженията за третиране на отпадъците и до документацията по отпадъците;

8. да осигурят инструктаж и периодично обучение на персонала, който работи с опасни отпадъци;

9. да предвидят и осъществят необходимите мерки за неразпространяване на замърсяване след закриване на обектите

и дейностите, както и на инсталацията или съоръжението за обезвреждане на отпадъци;

10. да предвидят необходимите финансови средства за:

а) осигуряване изпълнението на програмите за управление на отпадъците;

б) плана за мониторинг;

в) закриване на инсталацията или на съоръжението за обезвреждане на отпадъци;

г) следоперативен мониторинг и контрол;

11. да изготвят план за действие при възникване на аварии при осъществяване на дейности с отпадъци;

12. да уведомяват компетентните органи за предстоящи промени на суровините и технологичните процеси, които биха довели до изменение в количеството или вида на образуваните отпадъци и техните опасни свойства.

Чл. 6. (1) Притежателите на отпадъци ги предоставят за събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на лица, които имат право да извършват съответните дейности, или ги оползотворяват и/или обезвреждат сами в съответствие с този закон.

(2) Забранява се изоставянето, нерегламентираното изхвърляне и изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците.

Чл. 7. (1) Лицата заявители на разрешение за строеж, едновременно с документите по чл. 144, ал. 1 от Закона за устройство на територията, представят и информация за количеството и вида на производствените и опасните отпадъци, които ще се образуват след реализация на инвестиционния проект.

(2) Информацията по ал. 1 е основание за изискване от държавната приемателна комисия на разрешение по реда на чл. 12.

(3) Забранява се разрешаването на ползване на строежи по реда на Закона за устройство на територията, без наличие на разрешение за дейности с отпадъци, когато такава се изисква по реда на чл. 12.

Чл. 8. Анализите на състава и свойствата на отпадъците с цел установяване на декларираните данни и класификацията на отпадъците по чл. 3 се извършват от акредитирани лаборатории.

Чл. 9. (1) Когато причинителите на отпадъци са неизвестни, разходите по възстановяването на качествата на околната среда се поемат от лицата, в чието държане се намират отпадъците.

(2) Всички разходи за възстановяване на качествата на околната среда и за разкриване на действителния причинител се възстановяват от него.

(3) Ако причинителят не бъде установен в срок от 30 дни, засегнатите лица при поискване получават помощ от общината за

отстраняване на отпадъците по ред, определен в наредбата по чл. 19, а при замърсяване с опасни отпадъци – по ред, определен в Правилника за устройството и дейността на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ДВ, бр. 3 от 2003 г.).

Глава трета

ТРЕТИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Чл. 10. Отпадъците, в зависимост от техните свойства, състав и други характеристики, се третират и транспортират по начин, който няма да възпрепятства тяхното следващо рационално оползотворяване.

Чл. 11. (1) Лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, определени с наредбите по чл. 24, ал. 2, отговарят за разделното им събиране и постигане на съответните цели за рециклиране и оползотворяване.

(2) Производителите и вносителите на опаковани стоки отговарят за разделното събиране на отпадъците, получени при употребата на тези стоки, както и за постигане на следните цели за рециклиране и оползотворяване:

1. не по-малко от 50 на сто и не повече от 65 на сто от теглото на отпадъците от опаковки трябва да бъдат оползотворени;

2. в рамките на целта по т. 1 не по-малко от 25 на сто и не повече от 45 на сто от теглото на общото количество опаковъчни материали, съдържащи се в отпадъците от опаковки, трябва да бъдат рециклирани, включително не по-малко от 15 на сто от теглото на всеки отделен опаковъчен материал.

(3) Целите по ал. 2 се постигат поетапно, съгласно сроковете по § 9 на преходните и заключителните разпоредби.

(4) Лицата по ал. 1 и 2 изпълняват задълженията си:

1. индивидуално, или

2. чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване.

(5) В случай че изпълняват задълженията си индивидуално, лицата по ал. 1 и 2, както и всички техни дистрибутори, включително лицата, извършващи продажба на крайните потребители и производителя, са задължени да приемат обратно на мястото на продажбата или на друго подходящо място отпадъците, образувани в резултат на употребата на съответните продукти.

(6) Лицата по ал. 1 и 2 могат да изпълняват задълженията си чрез колективни системи след издаване на разрешение по реда на глава пета, раздел IV.

Чл. 12. (1) За извършване на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци се изисква:

1. разрешение, издадено по реда на чл. 37, или
2. комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

(2) Разрешения не се изискват, когато отпадъците нямат опасни свойства, за:

1. дейностите по събиране, транспортиране и временно съхраняване;
2. търговската дейност с отпадъци от черни и цветни метали.

(3) За извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, които не притежават опасни свойства, се издава лиценз по реда на глава пета, раздел III.

(4) За дейностите по ал. 2, т. 1 директорът на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се извършват дейностите, издава регистрационен документ по образец, одобрен от министъра на околната среда и водите, по реда на глава пета, раздел II.

(5) В случаите, когато се извършват едновременно дейности по ал. 1 и ал. 2, т. 1, лицата могат да подадат заявление за издаване на разрешение по чл. 37 за всички дейности, което отменя изискването за издаването на регистрационен документ.

Чл. 13. Изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръженията за третиране на отпадъци, се определят с наредба на министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването.

Чл. 14. (1) При прекратяване на дейността по третиране на отпадъците на дадена площадка преди изтичането на срока на съответното разрешение органът, който го е издал, определя изискванията за безопасното ѝ ликвидиране и рекултивация на терена.

(2) Изискванията по ал. 1 са задължителни за лицата, упражнявали тази дейност.

Чл. 15. (1) Съоръженията и инсталациите за обезвреждане и оползотворяване на отпадъци се изграждат и експлоатират по начин, който не застрашава околната среда от замърсяване или увреждане.

(2) Условието и изискванията за изграждането и експлоатацията на съоръженията и инсталациите по ал. 1 се определят с наредби на министъра на околната среда и водите, съгласувани с министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването.

Чл. 16. (1) Кметът на общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на този закон и наредбата по чл. 19.

(2) Кметът на общината осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, с които е сключен писмен договор за предоставяне на услуги по реда на Закона за обществените поръчки.

(3) Кметът на общината отговаря за:

1. осигуряването на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

2. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

3. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

4. избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови или строителни отпадъци;

5. разделното събиране на битови отпадъци, включително отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки;

6. организирането и прилагането на система за разделно събиране на излезлите от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак;

7. организирането на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;

8. предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;

9. определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информирание на обществеността за това;

10. определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии.

Чл. 17. (1) Лицата, осъществяващи дейностите по обезвреждане на битови и/или строителни отпадъци, уведомяват кмета на общината, на чиято територия се осъществява дейността, най-малко две години преди изчерпването на обема на депото или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията.

(2) При уведомяването по ал. 1 кметът на общината предприема действия за определяне на нова площадка и за изграждане на ново съоръжение и/или инсталация за обезвреждане на отпадъците или организира съвместно с други общини обезвреждането на отпадъците на регионален принцип.

Чл. 18. (1) Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения се извършват от притежателите на отпадъците, от изпълнителя на строителството

или разрушаването или от друго лице въз основа на писмен договор.

(2) Кметът на общината определя маршрута за транспортиране на отпадъците и инсталацията/съоръжението за третирането им.

Чл. 19. Общинският съвет приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на своя територия, разработени съгласно изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

Чл. 20. (1) Битовите отпадъци от влизашите в страната въздушни, водни и сухоземни транспортни средства се третират непосредствено след влизането им в страната и при наличие на техническа възможност се обезвреждат на граничните контролно-пропускателни пунктове.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват от лица, притежаващи разрешение по чл. 37.

(3) Условията и редът за извършване на дейностите по ал. 1 се определят с наредба на министъра на транспорта и съобщенията.

Чл. 21. Производствените отпадъци, които нямат опасни свойства, се третират от:

1. причинителя - в собствени съоръжения съгласно одобрен от съответните компетентни органи проект на производствената дейност и при изпълнение на чл. 5, ал. 3;

2. лицата, на които е издадено разрешение по чл. 37, регистрационен документ по чл. 12, ал. 4 или лиценз по чл. 54, ал. 1;

3. оператори, притежаващи комплексно разрешително, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда.

Чл. 22. (1) Третирането на опасни отпадъци се извършва от лица, притежаващи разрешение по чл. 37 или комплексно разрешително, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда.

(2) Събирането и временното съхраняване на опасните отпадъци се извършват разделно в специализирани съдове на територията, върху която притежателят упражнява вещно право.

(3) Опасните отпадъци се опаковат, етикетират и транспортират в съответствие с международните правни актове за превоз на опасни товари, ратифицирани от Република България със закон.

Чл. 23. В случаи на сериозна опасност за човешкото здраве и околната среда, възникнала в резултат от

образуването или дейностите с опасни отпадъци, Министерският съвет, по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, определя с решение необходимите мерки за премахване на опасността, включително и при отсъствие на условията по чл. 12.

Чл. 24. (1) Изискванията за третиране и транспортиране на опасни и производствени отпадъци се определят с наредби на Министерския съвет.

(2) Изискванията към продуктите, след чиято употреба се образуват масово разпространени отпадъци, редът и начините за тяхното разделно събиране, многократна употреба, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане, включително и целите за рециклирането или оползотворяването им, се определят с наредби на Министерския съвет.

Глава четвърта

УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ

Раздел I Информация

Чл. 25. (1) Лицата, чиято дейност е свързана с образуване и/или третиране на производствени и/или опасни отпадъци, както и лицата, притежаващи разрешение по чл. 37 или регистрационен документ по чл. 12 и извършващи дейности по третиране на битови и/или строителни отпадъци, са длъжни да водят отчетни книги, заверени от регионалната инспекция по околната среда и водите.

(2) При преустановяване на дейността на отделни инсталации или съоръжения лицата по ал. 1 съхраняват отчетните книги в срок 5 години, а за опасни отпадъци - 30 години.

(3) При закриване изцяло на дейностите на всички инсталации и съоръжения на определена площадка лицата по ал. 1 предават отчетните книги в общинските администрации, които ги съхраняват в сроковете по ал. 2.

(4) Лицата по ал. 1 и лицата, притежаващи лиценз по чл. 54, ал. 1, изготвят и представят в регионалната инспекция по околната среда и водите годишни отчети по отпадъците съгласно изискванията на този закон и наредбата по чл. 27, ал. 1.

(5) Лицата по ал. 4 предоставят на компетентните органи при поискване документите относно отчета и информацията за дейността си.

(6) Лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, предоставят информация и водят отчетност съгласно наредбите по чл. 24, ал. 2.

Чл. 26. (1) Министърът на околната среда и водите води публичен регистър на издадените разрешения по чл. 37, на

регистрационните документи по чл. 12, ал. 4 и на закритите обекти и дейности.

(2) Министерът на икономиката води публичен регистър на издадените лицензи по реда на глава пета, раздел III.

Чл. 27. (1) Министерът на околната среда и водите, съгласувано с министъра на регионалното развитие и благоустройството и с министъра на здравеопазването, определя с наредба реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър по чл. 26, ал. 1.

(2) Редът за воденето на публичния регистър по чл. 26, ал. 2 се определя с наредбата по чл. 61.

(3) Информацията за дейностите по отпадъците задължително обхваща: количество, свойства и произход на отпадъците, както и други данни, определени с наредбата по ал. 1.

Раздел II

Програми и финансиране

Чл. 28. (1) Министерството на околната среда и водите разработва и внася в Министерския съвет Национална програма за управление на дейностите по отпадъците.

(2) За програмата по ал. 1 се извършва екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда.

(3) Министърът на околната среда и водите внася ежегодно отчет пред Министерския съвет едновременно с отчета за изпълнението на плана за действие към Националната стратегия за околна среда. При необходимост програмата се актуализира.

Чл. 29. (1) Програми за управление на дейностите по отпадъците се разработват и изпълняват от:

1. кмета на общината за територията на съответната община;

2. лицата, извършващи дейности с отпадъци, за които се изисква издаване на разрешение по чл. 37;

3. лицата, при чиято дейност се образуват:

а) производствени отпадъци, които не притежават опасни свойства и по общо количество надвишават 1 куб. м или 1000 кг в денонощие;

б) опасни отпадъци;

в) строителни отпадъци, които по общо количество надвишават 10 куб. м в денонощие;

4. лицата по чл. 11, ал. 4, в съответствие с изискванията на наредбите по чл. 24, ал. 2.

(2) Програмите по ал. 1, т. 1 са неразделна част от общинските програми за околна среда и се разработват, приемат и отчитат по реда на глава пета от Закона за опазване на околната среда.

(3) Програмите по ал. 1:

1. се разработват и приемат за продължителен период, който се определя в зависимост от очакваното развитие на производствените и други дейности, но не по-кратък от 3 години;

2. се актуализират при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

Чл. 30. (1) Лицата по чл. 29, ал. 1, т. 2 и 3 представят в регионалната инспекция по околната среда и водите проекта на програмата.

(2) В едномесечен срок от получаването им директорът на регионалната инспекция по околната среда и водите утвърждава представените проекти или ги връща със задължителни предписания за привеждане в съответствие с разпоредбите на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(3) Програмите, изготвени от лицата по чл. 29, ал. 1, т. 2 и 3, извършващи дейности на територията на повече от една

регионална инспекция по околната среда и водите, се утвърждават от директора на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия е съдебната регистрация на лицата по Търговския закон.

(4) Директорът на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия е съдебната регистрация по Търговския закон на лицата, утвърждава проекта на програмата след получаване на становищата за съгласуването им от регионалните инспекции по околната среда и водите, на чиито територии са извършват дейностите.

(5) Екземпляр от програмите се предоставя на регионалната инспекция по околната среда и водите в едномесечен срок след приемането им.

(6) Програмите, изготвени от лицата по чл. 29, ал. 1, т. 3, се представят в общините, на чиято територия се извършва дейността, с цел включването им в програмите по чл. 29, ал. 1, т. 1.

(7) Органът, утвърдил програмата за управление на отпадъците и регионалните инспекции по околната среда и водите, издали становище за съгласуването ѝ по реда на ал. 4, извършват периодични проверки за изпълнението ѝ.

Чл. 31. (1) Програмите за управление на дейностите по отпадъците предвиждат мерки за постигане на следните цели:

1. намаляване или ограничаване образуването на отпадъци, както и на степента на тяхната опасност;
2. рециклиране, регенериране или други форми на оползотворяване;
3. екологосъобразно обезвреждане;
4. почистване на старите замърсявания с отпадъци.

(2) Програмите по ал. 1 включват:

1. анализ на състоянието и прогноза за вида, произхода, свойствата и количествата на отпадъците, образувани и подлежащи на третиране;
2. целите, етапите и сроковете за тяхното постигане;
3. начините и съоръженията за третиране или безопасно съхраняване;
4. описание на специализираните инсталации за третиране, както и на терените, подходящи за третиране на отпадъци;
5. схема за движението на отпадъците към инсталациите за третиране;
6. специфични за съответната територия или предприятие решения за управление на дейностите по отпадъците;
7. финансовите средства за осъществяване на програмата;
8. мерки за изграждане на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците на места, намиращи се възможно най-близо до източника на образуването им, и чрез използването на най-подходящи методи и технологии;
9. план за привеждане на действащи инсталации и съоръжения за обезвреждане на отпадъците, включващ конкретни мерки, средства и срокове за тяхното изпълнение, в

съответствие с изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

10. мерки за третиране на биоразградимите отпадъци с цел поетапно намаляване на количествата им и недопускане на тяхното депониране;

11. координация с други програми, имащи връзка с дейността;

12. система за отчет и контрол на изпълнението;

13. система за оценка на резултатите и за актуализация на програмата;

14. информация за връзка с упълномощените лица, отговорни за управлението на отпадъците.

(3) При разработването на програмите за управление на дейностите по отпадъците в общините се привличат и представители на обществени екологични движения и организации. Кметът на общината осигурява обществен достъп до общинската програма за управление на дейностите по отпадъците.

(4) В плановете за устройство на териториите се отразяват обектите със съоръжения и инсталации и терените по ал. 2, т. 3 и 4.

(5) Националната програма по чл. 28, ал. 1 включва и мерки за създаване на мрежа от съоръжения и инсталации, която осигурява обезвреждането на отпадъците:

1. чрез най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи;

2. в най-близките съоръжения/инсталации, намиращи се до източника на образуването им, като се използват най-подходящите методи и технологии, осигуряващи висока степен на защита на човешкото здраве и околната среда.

Чл. 32. Годишният отчет за изпълнението на програмите по чл. 29, ал. 1 се представя пред органа, приел програмите, и се изпраща на съответната регионална инспекция по околната среда и водите до 31 март следващата година.

Чл. 33. Разходите за третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на:

1. притежателите на отпадъци, които са обслужвани от лице, получило разрешение по чл. 37, регистрационен документ по чл. 12, ал. 4 или лиценз по чл. 54, ал. 1;

2. лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, по реда на чл. 36.

Чл. 34. (1) Ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България по предложение на министъра на околната среда и водите се определят целеви средства за изграждане на съоръжения и инсталации за третиране на битови, масово разпространени и опасни отпадъци, както и за почистване и рекултивация на места, замърсени с отпадъци.

(2) Финансират се само програми и проекти за изграждане на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци, които отговарят на последователността на мерките, въведена в чл. 4, и които са одобрени от министъра на околната среда и водите.

(3) Съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци, които са изградени или се изграждат със средства, осигурени със закона за държавния бюджет на Република България или друго национално или международно финансиране, се използват съгласно мерките, предвидени в плана за действие на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците по чл. 28, ал. 1.

(4) Когато съоръженията и инсталациите не се използват съгласно изискванията на ал. 3, общините възстановяват средствата от държавния бюджет или международните програми на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда.

Чл. 35. (1) В Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда постъпват сумите от:

1. таксите по чл. 36;

2. глобите и имуществените санкции по глава шеста - когато наказателните постановления са издадени от министъра на околната среда и водите или от упълномощени от него длъжностни лица.

(2) По бюджета на съответната община постъпват сумите от глобите и имуществените санкции по глава шеста - когато наказателните постановления са издадени от кмета на общината.

(3) Средствата по ал. 1 и 2 се разходват за проекти и обекти за третиране на отпадъци.

Чл. 36. (1) Лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, заплащат продуктова такса в размер и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(2) Продуктови такси не се заплащат в случаите, когато лицата по ал. 1 докажат пред министъра на околната среда и водите, че изпълняват задълженията си за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците по наредбите по чл. 24, ал. 2 и по този закон.

Глава пета

РАЗРЕШАВАНЕ И КОНТРОЛ НА
ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ

Раздел I

Разрешения за дейности с отпадъци

Чл. 37. Разрешения за извършване на дейности, включващи събиране, транспортиране, временно съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци, извън случаите по чл. 12, ал. 2, се издават:

1. от директора на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се извършва дейността със:

а) опасни отпадъци - за всички дейности, като в случаите на транспортиране на отпадъци, събрани от територията на цялата страна, транспортирането се ограничава само до площадки, разположени на територията на една регионална инспекция по околната среда и водите, както и за транспортиране на отпадъци, събрани от площадки, разположени на територията на една регионална инспекция по околната среда и водите, до обекти, разположени на територията на цялата страна;

б) битови, строителни и производствени отпадъци, които нямат опасни свойства - за дейностите по обезвреждане и/или оползотворяване;

2. от министъра на околната среда и водите, когато дейностите се упражняват на територията на повече от една регионална инспекция по околната среда и водите със:

а) опасни отпадъци - за всички дейности;

б) битови, строителни и производствени отпадъци, които нямат опасни свойства - за дейностите по обезвреждане и/или оползотворяване.

Чл. 38. (1) За издаване на разрешение по чл. 37 юридическите или физическите лица, регистрирани по Търговския закон, подават заявление, в което се посочват:

1. срокът, за който се кандидатства;

2. местонахождението на площадките за извършване на дейността с отпадъците;

3. видът, съставът, свойствата, количеството и произходът на отпадъците, които ще се третират;

4. дейностите, за които се кандидатства, и кодът им;

5. методите и технологиите, които ще се прилагат;

6. съоръженията и инсталациите, които ще се ползват, както и техният капацитет;

7. мерките за сигурност, които ще се предприемат;

8. лицето, отговорно за управлението, адрес, телефон и факс за връзка;

9. списъкът на необходимия управленски персонал по длъжности, задължения, квалификация и брой;

10. условията, при които ще се извършват дейностите от заявителя.

(2) Заявлението, заедно със съпътстващата го документация, се подава до компетентния орган по чл. 37. Заявлението се представя на хартиен и магнитен носител (дискета).

(3) Заявлението по ал. 1, както и заявленията по чл. 43, ал. 3, т. 3, чл. 44, ал. 1 и чл. 45, ал. 3 се подават по образци, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

Чл. 39. Към заявлението по чл. 38 се прилагат:

1. документ за платена такса;
2. утвърдена програма за управление на дейностите по отпадъците - за лицата по чл. 29, ал. 1, т. 2 и 3;
3. оригинал или нотариално заверено копие на удостоверение за актуално съдебно състояние на заявителя, издадено до три месеца преди подаване на заявлението;
4. проект на технологията за обезвреждане или оползотворяване на отпадъците;
5. проект за крайна рекултивация и грижи за площадката след закриването на дейността;
6. аварийен план;
7. решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), въз основа на което е издадена виза за проектиране, или решение на съответния компетентен орган по околна среда с преценка, че не е необходимо да бъде извършвана ОВОС;
8. санитарно удостоверение от компетентния орган на Министерството на здравеопазването - за лицата, извършващи дейности с опасни отпадъци;
9. документ, удостоверяващ техническата пригодност на транспортното средство, когато разрешението обхваща дейности по:
 - а) транспортиране на опасни отпадъци - за съответствието на транспортното средство с изискванията на международните договори по транспортиране на опасни товари;
 - б) събиране на опасни отпадъци от транспортни средства във водни обекти - за пригодността на ползваните плаващи съоръжения и оборудването към тях, както и за аварийния план по т. 6;
10. нотариално заверена от заявителя декларация, че не е свързано лице по смисъла на този закон с лице, на което е отнето разрешението или му е отказано издаването на разрешение преди изтичането на една година от отнемането или отказа.

Чл. 40. (1) Органът по чл. 37 може еднократно да изисква от заявителя отстраняване на нередовности и/или предоставяне на допълнителна информация към заявлението, когато това е необходимо за изясняване на фактите и обстоятелствата по чл. 38 и чл. 39 и/или с цел отстраняване на нередовностите.

(2) В случаите по ал. 1 органът по чл. 37 уведомява заявителя в срок до 15 дни от постъпване на заявлението.

(3) В срок до един месец от уведомяването по ал. 2 заявителят отстранява нередовностите или предоставя допълнителната информация.

Чл. 41. (1) Органът по чл. 37 преценява съответствието на заявлението за издаване на разрешение с изискванията на този закон.

(2) За издаване на разрешения за дейности по отпадъци компетентният орган или упълномощено от него лице извършва проверка на площадката.

Чл. 42. (1) Органът, до който е подадено заявлението, се произнася с решение в срок до два месеца от получаване на заявлението или от отстраняване на нередовностите и/или предоставянето на допълнителната информация, като издава или мотивирано отказва издаването на разрешение.

(2) В решението по ал. 1 компетентният орган определя условия за извършване на дейностите по отпадъците с цел съобразяването им с този закон.

(3) Компетентният орган отказва издаване на разрешение, когато:

1. заявлението и/или приложените към него документи по чл. 39 не отговарят на нормативните изисквания;

2. заявлението е подадено до една година след изтичане срока на действие на предишното разрешение, в рамките на което заявителят е извършил административни нарушения, за които е бил наказван два или повече пъти с влязло в сила наказателно постановление по реда на глава шеста, раздел II;

3. се установи, че заявителят си е послужил с неверни данни.

Чл. 43. (1) Разрешението се издава за срока, посочен в заявлението, но не по-дълъг от 5 години.

(2) Компетентният орган или упълномощено от него лице най-малко веднъж годишно проверява лицата, притежаващи разрешение по чл. 37, за установяване съответствието на условията по управление на отпадъците с тези в издаденото разрешение.

(3) Издаденото разрешение за дейности с отпадъци прекратява своето действие със:

1. изтичането на неговия срок;

2. отнемането му в срока на неговото действие;

3. издаването на решение на компетентния орган по заявление от притежателя на разрешението, с което се иска прекратяване на дейността преди изтичането на неговия срок.

(4) След прекратяване действието на разрешението органът, който го е издал, контролира изпълнението на условията, свързани с безопасното ликвидиране на дейността и възстановяването (рекултивацията) на терена.

Чл. 44. (1) Не по-късно от два месеца преди изтичането на срока на разрешението лицето подава заявление за продължаване на срока му.

(2) Към заявлението по ал. 1 лицето прилага декларация, че не е настъпило изменение в условията, при които разрешението е било издадено.

(3) Компетентният орган в едномесечен срок се произнася с решение по заявлението за продължаване срока на разрешението.

(4) При неподаване на необходимите документи по ал. 2 в установения срок лицето кандидатства за издаване на разрешение по реда на чл. 37.

Чл. 45. (1) Издаденото разрешение се изменя и/или допълва от компетентния орган при:

1. промяна на нормативните изисквания, свързани с разрешението;

2. предстоящи промени в суровините или в технологичните процеси, в резултат на които ще настъпят изменения в количеството, състава и свойствата на отпадъците;

3. очаквани промени в състава и свойствата на опасните отпадъци, постъпващи за третиране в дадена инсталация, или на технологичните процеси за третиране;

4. промени в обстоятелствата по чл. 38, ал. 1, т. 8;

5. необходимост от допълването му с нови данни, дейности, площадки или условия, при които ще се развиват дейностите.

(2) В едномесечен срок от настъпване на промяна в обстоятелствата, при които е било издадено разрешението, лицето уведомява компетентния орган.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 лицата подават заявление за изменение и/или допълване на разрешението не по-късно от два месеца преди настъпването на промяната.

(4) Компетентният орган в едномесечен срок се произнася с решение по заявлението за изменение и/или допълване на разрешението.

Чл. 46. (1) На едно юридическо или физическо лице, регистрирано по Търговския закон, се издава едно разрешение за всички извършвани дейности независимо на колко площадки се осъществяват разрешените дейности по отпадъци и за колко видове отпадъци се отнася разрешението.

(2) За една площадка се издават толкова разрешения, колкото са лицата, извършващи дейности по третиране на отпадъци върху нейната територия.

(3) Правата по издадените разрешения и по откритата процедура за издаването им не подлежат на прехвърляне или преотстъпване на други лица.

Чл. 47. (1) Компетентният орган отнема издаденото разрешение, когато:

1. са представени неверни сведения, които са послужили като основание за неговото издаване;

2. в резултат на грубо или системно нарушаване на този закон, на подзаконовите нормативни актове по прилагането му или на условията, определени в разрешението, се застрашава човешкото здраве и се уврежда или замърсява околната среда над допустимите норми.

(2) При отнемане на разрешението по ал. 1 нарушителят няма право да кандидатства за издаване на ново разрешение за срок една година от датата на отнемането му.

Чл. 48. (1) Решенията на компетентния орган се съобщават писмено на заявителите в 7-дневен срок от издаването им.

(2) Органът, издал разрешението за дейности по отпадъци, информира по подходящ начин обществеността за всяко издадено разрешение, както и за направените изменения и/или допълнения на издадените разрешения, в срок до 10 дни от датата на издаването им.

Чл. 49. Издаденото разрешение и решението за изменение и/или допълване на издаденото разрешение или за отказ да се издаде, измени и/или допълни разрешението се обжалват по реда на:

1. Закона за административното производство - в случаите, когато е издадено от директора на регионалната инспекция по околната среда и водите;

2. Закона за Върховния административен съд - в случаите, когато е издадено от министъра на околната среда и водите.

Раздел II

Регистрационни документи за дейности с отпадъци

Чл. 50. За издаването на регистрационен документ по чл. 12, ал. 4 физическите или юридическите лица, регистрирани по Търговския закон, подават заявление по образец, одобрен от министъра на околната среда и водите, в което се посочват:

1. местонахождението на площадките за извършване на дейностите с отпадъците;
2. видът, количеството и произходът на отпадъците, с които ще се извършват дейностите;
3. дейностите, за които се кандидатства;
4. лицето, отговорно за управлението, адрес, телефон и факс за връзка.

Чл. 51. (1) Към заявлението по чл. 50 се прилагат:

1. оригинал или нотариално заверено копие на удостоверение за актуално съдебно състояние на заявителя, издадено до три месеца преди подаване на заявлението;
2. нотариално заверено копие на картата за идентификация по регистъра БУЛСТАТ;
3. нотариално заверено копие на удостоверение за данъчна регистрация и удостоверение от териториалното данъчно управление за липса на данъчни задължения на лицето;
4. документ за платена такса.

(2) Заявлението, заедно със съпътстващата го документация, се подава до директора на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се извършват дейностите.

Чл. 52. (1) Регистрационният документ или мотивираният отказ се издава от директора на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се извършват дейностите, в 14-дневен срок от датата на подаване на заявлението.

(2) Органът по ал. 1 отказва издаването на регистрационния документ при неспазване на поне едно от изискванията по чл. 50 и 51.

(3) Отказът по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство в 14-дневен срок от съобщаването му.

Чл. 53. (1) При прекратяване на дейността лицето по чл. 50 уведомява компетентния орган в срок до един месец.

(2) В случаите по ал. 1 компетентният орган със заповед заличава лицето по чл. 50 от регистъра по чл. 26, ал. 1.

Раздел III

Лицензиране на търговската дейност с отпадъци от черни и цветни метали

Чл. 54. (1) Търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, които нямат опасни свойства, се извършва от търговци, регистрирани по Търговския закон и притежаващи лиценз за тази дейност, издаден от министъра на икономиката или от упълномощен от него заместник-министър, по реда на този раздел.

(2) Не се изисква лиценз при:

1. търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, получени като технологичен отпадък от собствено производство или от собствен амортизационен лом, когато купувачът е лицензиран по реда на ал. 1;

2. продажба на отпадъци от черни и цветни метали с битов характер от физически лица, когато купувачът е лицензиран по реда на ал. 1.

(3) За издаването на лиценз за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали търговците по ал. 1 подават заявление по образец съгласно наредбата по чл. 61 до министъра на икономиката.

(4) Към заявлението по ал. 3 се прилагат:

1. оригинал или нотариално заверено копие на удостоверение за актуално съдебно състояние на търговеца, издадено до три месеца преди подаване на заявлението;

2. оригинал или нотариално заверено копие на договор за наем или нотариален акт, придружени със скица или друг удостоверителен документ за имота, издаден от компетентните служби, на чиято територия е площадката, съдържащ данни за адреса на обекта, парцела, планоснимачния номер и други описателни данни, когато имотът е извън регулация;

3. удостоверение, издадено от директора на регионалната инспекция по околната среда и водите по местонахождението на площадката;

4. оригинал или нотариално заверено копие на удостоверение за данъчна регистрация и удостоверение от териториалното данъчно управление за липса на данъчни задължения на лицето;

5. нотариално заверено копие на карта за идентификация по регистър БУЛСТАТ;

6. нотариално заверена декларация от заявителя, че не е свързано лице с търговец, на който е отнет лицензът или му е отказано издаването на лиценз, в сроковете по чл. 59, ал. 1, т. 1, букви "б" и "в";

7. документ за платена такса.

(5) При нередовности в документите и/или необходимост от предоставяне на допълнителна информация заявителят се уведомява в срок до 14 дни от датата на подаване на заявлението. Заявителят отстранява нередовностите и/или предоставя допълнителната информация в 14-дневен срок от датата на уведомяването.

(6) При неотстраняване на нередовностите и/или непредоставяне на допълнителната информация в срока по ал. 5 документите не се разглеждат.

(7) В случаите по ал. 5 документите се смятат за подадени от датата на отстраняване на нередовностите и/или предоставянето на допълнителната информация.

Чл. 55. (1) Удостоверението по чл. 54, ал. 4, т. 3 съдържа данни за заявителя, местонахождението на площадката и за съответствието ѝ с изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, както и данни за вида на отпадъците, с които ще се извършва дейността, и за лицето, отговорно за управлението им.

(2) За издаване на удостоверението лицето подава заявление до директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите, в което декларира данните по ал. 1.

(3) Директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите или упълномощено от него лице извършва проверка на място и при установяване на съответствие на площадката с изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане издава удостоверение по ал. 1 в срок до 14 дни от подаване на заявлението.

(4) Директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите отказва издаването на удостоверение, когато установи, че площадката не съответства на нормативните изисквания. Отказът подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

Чл. 56. (1) Заявлението и документите по чл. 54, ал. 3 и 4 се разглеждат в Министерството на икономиката от междуведомствена комисия в срок до два месеца от датата на подаването им.

(2) В междуведомствената комисия се включват равен брой представители на Министерството на икономиката, Министерството на околната среда и водите и Министерството на вътрешните работи, предложени от съответния министър. Министърът на икономиката определя със заповед председател, секретар и членове на комисията.

(3) Представители на браншовите организации на търговците с черни и цветни метали имат право да участват в заседанията на комисията по ал. 1.

(4) Комисията по ал. 1 разглежда подадените документи за издаване на лиценз за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали по реда на наредбата по чл. 61 и съобразно утвърдени от министъра на икономиката правила за работата ѝ.

(5) След разглеждане на заявленията комисията изготвя мотивирано предложение до министъра на икономиката за издаване на лиценз или за отказ за издаване на лиценз.

(6) В едномесечен срок от предложението по ал. 5 министърът на икономиката или упълномощен от него заместник-министър издава лиценз или отказва издаването на лиценз с мотивирана заповед.

Чл. 57. (1) Лицензът за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали се издава по образец, утвърден от министъра на икономиката.

(2) Лицензът съдържа: номер и дата на издаване; наименование на търговеца; седалище и адрес на управление; номер на фирменото дело; номер на тома и партидата; идентификационен код по регистър БУЛСТАТ; списък с описание на площадките, на които се осъществява търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали.

(3) Лицензът за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали е безсрочен.

(4) Правата по лиценза не могат да се прехвърлят и/или преотстъпват.

(5) Не се допуска извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали чрез упълномощаване освен в случаите, когато търговецът се представлява от упълномощен негов служител, назначен с трудов договор.

Чл. 58. (1) За изменение и/или допълване на лиценза се подава заявление до министъра на икономиката и документи, удостоверяващи промяната, които се разглеждат по реда и в сроковете по чл. 56 и наредбата по чл. 61. При настъпване на промяна в обстоятелствата лицето е длъжно в срок до един месец да заяви промените за вписване в лиценза.

(2) При подаване на документите и при получаване на лиценза за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, за допълване и/или изменение на издаден лиценз за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали се заплащат такси, определени в Тарифата за таксите, които се събират в Министерството на икономиката по Закона за държавните такси.

(3) В публичния регистър по чл. 26, ал. 2 се вписват и заповедите за отказ за издаване на лиценз и заповедите за отнемане или прекратяване на лиценз за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, след влизането им в сила.

Чл. 59. (1) Министърът на икономиката или упълномощен от него заместник-министър със заповед:

1. отказва издаването на лиценз за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, когато:

а) е налице мотивирано предложение за отказ от междуправителствената комисия за разглеждане на документите за издаване на лиценз за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали;

б) заявлението за издаване на лиценз е подадено преди изтичането на една година от заповедта за отказ за издаване на лиценз за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, освен ако заповедта за отказ е била отменена от съда като незаконосъобразна;

в) заявлението за издаване на лиценз е подадено преди изтичането на две години от заповедта за отнемане на лиценза

по реда на т. 2, освен ако заповедта за отнемане е била отменена от съда като незаконосъобразна;

г) заявлението за издаване на лиценз е подадено от свързано лице с лицата по букви "б" и "в", ако не са изтекли предвидените срокове;

2. отнема лиценза за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, когато:

а) липсва регистър на покупките и вноса и/или регистър на продажбите и износа на отпадъци от черни и цветни метали;

б) се представят неверни данни, които са послужили за издаването, изменението или допълването на лиценза;

в) се извършва търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали на площадка, която не е вписана в лиценза, с изключение на случаите по чл. 54, ал. 2, т. 1;

г) има мотивирано предложение от министъра на околната среда и водите;

д) системно се нарушават условията и редът за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали;

е) се извършва търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали чрез упълномощаване;

3. прекратява лиценза за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали при:

а) писмена молба от лицензирания търговец;

б) заличаване на търговеца от търговския регистър;

в) неполучен от търговеца лиценз в срок един месец след писменото уведомяване за издаването му.

(2) Заповедите по ал. 1, т. 1 и 2, както и заповедите за отказ за допълване и/или изменение на лиценза се обжалват по реда на Закона за Върховния административен съд, съответно по Закона за административното производство.

Чл. 60. (1) Лицензираният търговец държи на разположение на всяка площадка, вписана в лиценза, регистър на покупките и вноса и регистър на продажбите и износа, както и нотариално заверено копие от лиценза. Лицензираният търговец е длъжен да вписва в съответния регистър точно и вярно всички обстоятелства в деня на получаване или експедиране на отпадъци от черни и цветни метали.

(2) Регистрите по ал. 1 се прошнуроват и подпечатват от кмета на общината по местонахождението на площадката, който отбелязва датата на подпечатването в нарочна книга. Регистрите се водят по ред и образец, утвърден в наредбата по чл. 61.

(3) Търговска дейност с отпадъци от медни и алуминиеви кабели и проводници от всякакъв вид и количества се извършва при наличие на:

1. издаден сертификат за произход от лицата по чл. 54, ал. 2, т. 1;

2. декларация за произход, попълнена от лицата по чл. 54, ал. 2, т. 2.

(4) При извършване на търговска дейност с отпадъци по ал. 3 продавачът задължително предава на купувача издадено от

него удостоверение за произход с приложени копие от сертификата за произход и копие от полученото от него удостоверение за произход.

(5) Документите по ал. 3 и 4 се издават и попълват по образци, утвърдени в наредбата по чл. 61.

(6) Отпадъците по ал. 3 се съхраняват и обработват отделно от останалите.

Чл. 61. Редът за извършване на търговската дейност с отпадъци от черни и цветни метали се определя с наредба на Министерския съвет.

Раздел IV

Разрешение на организации по оползотворяване

Чл. 62. (1) Разрешение на организация по оползотворяване за изпълнение на задълженията по чл. 11 и наредбите по чл. 24, ал. 2 се издава от министъра на околната среда и водите.

(2) За издаване на разрешение по чл. 11, ал. 6 организацията по оползотворяване подава заявление по образец до компетентния орган по ал. 1.

(3) Образецът на заявлението по ал. 2 се определя със заповед на министъра на околната среда и водите.

(4) Към заявлението по ал. 2 се прилагат следните документи:

1. оригинал или нотариално заверено копие на удостоверение за актуално съдебно състояние на заявителя, издадено до три месеца преди подаване на заявлението;

2. нотариално заверено копие на картата за идентификация по регистъра БУЛСТАТ;

3. нотариално заверено копие на удостоверение за данъчна регистрация и удостоверение от териториалното данъчно управление за липса на данъчни задължения на лицето;

4. нотариално заверено копие от митническата регистрация;

5. сключени предварителни писмени договори с лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ по чл. 12, за дейностите събиране, временно съхранение и транспортиране на отпадъци или с общини, чрез които се осигурява изпълнението на задълженията по този закон и наредбите по чл. 24, ал. 2;

6. сключени предварителни писмени договори с лица, притежаващи разрешение за оползотворяване на отпадъците, образувани в резултат на дейността на членовете на организацията по оползотворяване;

7. програма по чл. 29, ал. 1, т. 4;

8. документ за платена такса.

(5) Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки представя нотариално заверено удостоверение за регистрация на търговска марка.

(6) Учредителният акт на организацията по оползотворяване съдържа и условия, осигуряващи изпълнението на следните изисквания:

1. спазване на принципа за равнопоставеност и възможност за участие на лицата по чл. 11, желаещи да изпълнят задълженията си по този закон и по съответната наредба по чл. 24, ал. 2 чрез колективната система по смисъла на чл. 11, ал. 4, т. 2;

2. учредителите на организацията по оползотворяване нямат право да си запазват преимущества с учредителния акт;

3. да не се съдържат ограничителни разпоредби, пречатстващи свободното участие на лицата по чл. 11, освен ограничението за участие само в една организация по оползотворяване на съответния вид масово разпространени отпадъци.

(7) Заявлението се подава на хартиен и електронен носител.

Чл. 63. (1) Органът по чл. 62, ал. 1 преценява дали заявлението за издаване на разрешение отговаря на изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(2) Компетентният орган може еднократно да изисква от заявителя отстраняване на нередовности и/или предоставяне на допълнителна информация към заявлението, когато това е необходимо за изясняване на фактите по чл. 62.

(3) В случаите по ал. 2 компетентният орган уведомява заявителя в срок до един месец от постъпване на заявлението.

(4) В срок до един месец от уведомлението по ал. 3 заявителят отстранява нередовностите и/или предоставя допълнителната информация.

Чл. 64. (1) В срок до два месеца от получаване на заявлението или от отстраняване на нередовностите и/или предоставяне на допълнителната информация органът по чл. 62, ал. 1 издава или мотивирано отказва издаването на разрешение.

(2) Компетентният орган отказва издаването на разрешение, когато:

1. заявлението не отговаря на нормативните изисквания;
2. заявлението е било отнето по реда на чл. 68.

Чл. 65. (1) Разрешението се издава за срока, посочен в заявлението, но не по-дълъг от 5 години.

(2) Издаденото разрешение прекратява своето действие:

1. с изтичане на неговия срок;
2. с отнемането му в срока на неговото действие;
3. по искане на организацията по оползотворяване.

Чл. 66. (1) Не по-късно от три месеца преди изтичане срока на разрешението организацията по оползотворяване подава заявление за продължаване срока на действие на разрешението.

(2) Към заявлението по ал. 1 организацията по оползотворяване прилага декларация, че не е настъпило

изменение в условията, при които разрешението е било издадено.

(3) Компетентният орган в едномесечен срок се произнася с решение по заявлението за продължаване срока на разрешението.

(4) При неподаване на необходимите документи по ал. 1 в установения срок организацията по оползотворяване подава заявление за издаване на разрешение по реда на чл. 62.

Чл. 67. (1) Издаденото разрешение се изменя и/или допълва от компетентния орган при промяна:

1. на свързаните с него нормативни изисквания;
2. свързана с актуалното съдебно състояние на организацията по оползотворяване;
3. в програмата по чл. 29, ал. 1, т. 4.

(2) В случаите по ал. 1 организацията по оползотворяване подава заявление за изменение на разрешението до компетентния орган в едномесечен срок от настъпване на промяната.

(3) Компетентният орган в едномесечен срок се произнася с решение по заявлението за изменение на разрешението.

(4) В случай на мотивиран отказ за изменение на разрешението организацията по оползотворяване кандидатства за издаване на ново разрешение по реда на този закон.

Чл. 68. Компетентният орган отнема издаденото разрешение, когато:

1. са представени неверни сведения, които са послужили като основание за неговото издаване;
2. действия или бездействия от страна на организацията по оползотворяване са довели до съществено неизпълнение на целите по този закон или наредбите по чл. 24, ал. 2;
3. е налице грубо или системно нарушаване на този закон, на подзаконовите нормативни актове по прилагането му или на условията, определени в разрешението.

Чл. 69. (1) Решенията на компетентния орган се съобщават писмено на заявителя в 7-дневен срок от издаването им.

(2) Компетентният орган и организацията по оползотворяване информират обществеността за издаването на разрешение по подходящ начин.

Чл. 70. Издаденото разрешение, решението за неговото изменение и/или допълване или за отказ да се издаде, измени или допълни разрешение се обжалват по реда на Закона за Върховния административен съд.

Чл. 71. Компетентният орган или упълномощено от него лице проверява най-малко веднъж годишно организациите по оползотворяване, притежаващи разрешение по чл. 62, относно изпълнението на задълженията, произтичащи от този закон, от наредбите по чл. 24, ал. 2 и от разрешението.

Раздел V

Внасяне, изнасяне и транзит на отпадъци

Чл. 72. (1) Внасянето, изнасянето и транзитът на отпадъци през територията на Република България се допускат:

1. при наличие на разрешение или регистрационен документ, издадени от министъра на околната среда и водите, по реда на този раздел или лиценз, издаден по реда на глава пета, раздел III;

2. при спазване на изискванията за безопасност;

3. ако не противоречат на законовите изисквания.

(2) Редът и начинът за внасянето, изнасянето и транзитът на отпадъците, както и случаите, в които се изисква банкова гаранция или застраховка, се определят с наредба на Министерския съвет.

(3) Министърът на околната среда и водите води регистър на разрешенията за внасяне, изнасяне и транзит и на регистрационните документи, издадени по реда на този раздел.

Чл. 73. Забранява се внасянето в страната на отпадъци:

1. с неустановен химичен състав, както и на такива, за които липсват методики за анализ, приложими в Република България;

2. с цел складиране, депониране или каквато и да е друга форма на обезвреждане;

3. в случай че лицето - оператор на инсталацията, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването, не разполага със съответното разрешение по чл. 37 или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда;

4. състоящи се от материалите, за които не са постигнати целите за предходната година, регламентирани в § 9 от преходните и заключителните разпоредби и подзаконовите нормативни актове по прилагането на този закон, и на употребявани пневматични гуми, в случаите, когато през предходната календарна година операторът по т. 3 е оползотворил по-малко количество отпадъци от български произход в сравнение с количеството внасяни отпадъци за оползотворяване в същата инсталация;

5. за които е въведена забрана за депониране, ако през предходната календарна година операторът по т. 3 е оползотворил по-малко количество отпадъци от български произход в сравнение с количеството внасяни отпадъци за оползотворяване в същата инсталация.

Чл. 74. (1) За издаване на разрешение по чл. 72, ал. 1 българските и чуждестранните юридически или физически лица, регистрирани като търговци по Търговския закон или по националното си законодателство, подават заявление по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите, и документите, доказващи условията, при които се издава разрешението.

(2) Компетентният орган по чл. 72, ал. 1 може еднократно да изиска от заявителя отстраняване на нередовности и/или представяне на допълнителна информация към заявлението.

(3) В случаите по ал. 2 компетентният орган уведомява заявителя в срок до 15 дни от постъпването на заявлението.

(4) В срок до 15 дни от уведомяването по ал. 3 заявителят отстранява нередовностите и/или предоставя допълнителната информация по ал. 2.

Чл. 75. (1) Разрешението за внасяне, изнасяне или транзит на отпадъци се издава в 30 дневен срок от датата на:

1. подаване на документите - в случаите на внасяне и транзит;

2. получаване на уведомителните известия от компетентните органи на други държави - в случаите на изнасяне.

(2) Срокът по ал. 1 започва да тече след отстраняване на нередовностите и/или предоставянето на допълнителната информация по чл. 74, ал. 2.

Чл. 76. Разрешението по чл. 72, ал. 1 има срок на действие:

1. шест месеца от датата на издаването му - за еднократно внасяне, изнасяне или транзит на отпадъци;

2. дванадесет месеца от датата на издаването му - за многократно внасяне, изнасяне или транзит на отпадъци.

Чл. 77. (1) Издаването на разрешение по чл. 72, ал. 1 се отказва с мотивирано решение:

1. в случаите на внасяне на отпадъци, когато лицето - оператор на инсталацията, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването, не е представило годишен отчет в сроковете и по реда на глава четвърта, раздел I;

2. в случаите на изнасяне на отпадъци, когато в страната съществуват технически възможности, капацитет и подходящи инсталации и съоръжения за оползотворяване на отпадъците и същите не са необходими на държавата вносител като суровина за предприятията ѝ за рециклиране и оползотворяване;

3. при предишни нарушения по този режим на заявителя или на друго лице, което ще участва, организира и осъществи трансграничния превоз;

4. при отказ от страна на компетентните органи на държавите, през чиято територия се осъществява трансграничният превоз, включително от държавата вносител;

5. когато заявлението или приложенията към него документи не отговарят на нормативните изисквания;

6. при неотстраняване на нередовностите и/или непредоставяне на допълнителната информация по чл. 74, ал. 2 в 15-дневен срок от датата на уведомяване на заявителя.

(2) Компетентният орган по чл. 72, ал. 1 уведомява писмено заявителя за решението си по ал. 1 в 7-дневен срок от издаването му.

(3) Решението по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Закона за Върховния административен съд.

Чл. 78. (1) Министърът на околната среда и водите отнема със заповед издаденото разрешение, когато:

1. са представени неверни сведения, които са послужили като основание за неговото издаване;

2. не се изпълняват условията, определени в разрешението.

(2) Заповедта по ал. 1 се довежда до знанието на митническите органи.

(3) В срок до 3 дни след получаване на уведомлението за отнемане на издаденото разрешение заявителят връща оригинала на разрешението на компетентния орган.

(4) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Закона за Върховния административен съд.

(5) Обжалването по ал. 4 не спира изпълнението на заповедта по ал. 1.

Чл. 79. Внасянето на отпадъци на територията на Република България се допуска, когато:

1. те се използват само за оползотворяване и при наличие на писмен договор с лице - оператор на инсталация, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването, в който са описани технологията и получаваните продукти;

2. е налице съгласие за приемане на отпадъците за оползотворяване на територията на общината, където се намира инсталацията по т. 1, прието с решение на съответния общински съвет;

3. лицата, които ще оползотворяват отпадъците, притежават разрешение за съответната дейност по чл. 37 и решение по оценка на въздействието върху околната среда, в случаите, когато такова се изисква съгласно Закона за опазване на околната среда;

4. отпадъците са с точно определен физико-химичен състав и са придружени със съответните документи, в т.ч. спецификация, сертификат и фактура;

5. използването на отпадъците в съответното производство предизвиква образуването на по-малки количества отпадък, отколкото използването на традиционните суровини, или се заменят ценни или ограничени природни ресурси; за случаите на пневматични гуми те следва да бъдат предварително обработени до степен за използването им като гориво, притежаващо по-добри показатели от конвенционално използваното;

6. отпадъците се съхраняват и оползотворяват в срок не по-дълъг от 6 месеца от датата на внасянето им и по начин, изключващ риск за човешкото здраве и околната среда;

7. не противоречи на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците и на програмите по чл. 29, ал. 1, т. 1.

Чл. 80. За издаване на разрешение за внасяне на отпадъци, в случаите, определени в наредбата по чл. 72, ал. 2, заявителят представя на компетентния орган следните документи:

1. удостоверение за актуално състояние на заявителя, а за чуждестранните лица - документ, удостоверяващ правния статус на заявителя, издаден в съответствие с националното му законодателство;

2. разрешението или регистрационния документ на заявителя за дейности с отпадъци - за лицата, за които такива се изискват в съответствие с чл. 12;

3. удостоверение за актуално състояние на заявителя, а за чуждестранните лица - документ, удостоверяващ правния статус на превозвача, издаден в съответствие с националното му законодателство, ако той е лице, различно от посоченото в т. 1, и нотариално заверено копие от разрешението или регистрационния документ, ако те са различни от посочените в т. 2;

4. документ за платена такса;

5. писмен договор с лицето - оператор на инсталацията, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването, по образец, утвърден с наредбата по чл. 72, ал. 2;

6. писмено потвърждение от кмета на общината, на чиято територия се намира инсталацията, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването, в което се посочва:

а) името на заявителя, видът и количеството на отпадъците, периодът на внасянето, наименованието на лицето - оператор на инсталацията, където се предвижда да се оползотворяват отпадъците;

б) че внасянето на отпадъците е съобразено с общинската програма за управление на дейностите по отпадъците;

в) че въведените отпадъци ще бъдат приети на територията на съответната община в съответствие с решението по чл. 79, т. 2;

7. нотариално заверени копия на сертификати, спецификации и други, удостоверяващи физико-химичния състав на отпадъците, издадени от акредитирана лаборатория;

8. нотариално заверено копие от разрешението по чл. 37 за лицата, извършващи оползотворяването на отпадъците;

9. нотариално заверена декларация в свободен текст, съставена от лицето - оператор на инсталацията, където се предвижда да се оползотворяват отпадъците, удостоверяваща изпълнението на условията по чл. 79, т. 6;

10. решение по оценка на въздействието върху околната среда на инсталацията, където ще се оползотворяват отпадъците, в случаите, когато това се изисква съгласно Закона за опазване на околната среда;

11. становище на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се намира инсталацията, относно възможностите на съответната инсталация да оползотвори предвидените за внасяне отпадъци в сроковете по заявлението и без риск за човешкото здраве и околната среда;

12. писмено известие от компетентния орган на държавата износител, съдържащо елементите по Приложение V А от Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане и потвърждение, че не съществуват технически възможности или капацитет, или подходящи обекти, за оползотворяване на отпадъците по екологосъобразен и ефикасен начин на нейната територия;

13. нотариално заверена декларация от лицето - оператор на инсталацията, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването, че са изпълнени условията по чл. 73, т. 4 и/или т. 5;

14. удостоверение, издадено от Националната ветеринарномедицинска служба, че не е наложена забрана за внос на обекти по чл. 49, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, когато попадат в обхвата на § 1, т. 1, буква "н" от допълнителните разпоредби;

15. план за мерките, които заявителят ще предприеме, в случай че внасянето на отпадъците не може да бъде извършено в съответствие с този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

16. банкова гаранция или застраховка за покриване на щетите при транспортирането или на разносните по оползотворяването им при условията на т. 12.

Чл. 81. Най-малко три работни дни преди фактическото внасяне на отпадъците заявителят представя пред компетентния орган по чл. 72, ал. 1 уведомление относно точната дата на изнасяне на отпадъците от държавата износител.

Чл. 82. (1) Не се допуска изнасяне на отпадъци без писмено съгласие на компетентните органи на държавата вносител и на държавите, през които ще се извърши превозът, ако това се изисква по международен договор, по който Република България е страна.

(2) Ако изнасяните отпадъци не бъдат приети в държавата вносител или в държавите, през които ще се извърши превозът, износителят на отпадъците е длъжен за своя сметка да осигури тяхното безопасно обезвреждане или оползотворяване.

Чл. 83. (1) Разрешение за изнасяне на отпадъците, когато такова се изисква в съответствие с наредбата по чл. 72, ал. 2, се издава, когато е налице:

1. писмено съгласие от компетентните органи на държавата вносител, включително:

а) декларация, че отпадъците, чието изпращане предстои, са необходими за преработване или рециклиране или за други дейности, свързани с отпадъците;

б) потвърждение за наличието на писмен договор между заявителя или лице, от чието име кандидатът уговаря трансграничния превоз на отпадъците, и лицето, което третира отпадъците в държавата вносител;

2. писмено потвърждение от компетентните органи на държавите, през чиято територия ще се извърши транзитът, че са съгласни с превоза през територията им.

(2) Процедурата по доказване на условията по ал. 1 се извършва от министъра на околната среда и водите.

Чл. 84. За издаване на разрешение за изнасяне на отпадъци, в случаите, определени с наредбата по чл. 72, ал. 2, заявителят представя пред компетентния орган следните документи:

1. удостоверение за актуално състояние на заявителя, а за чуждестранните лица - документ, удостоверяващ правния статус на заявителя, издаден в съответствие с националното му законодателство;

2. нотариално заверено копие на разрешението или регистрационния документ на заявителя за дейности с отпадъци - за лицата, за които такива се изискват в съответствие с чл. 12;

3. удостоверение за актуално състояние на заявителя, а за чуждестранните лица - документ, удостоверяващ правния статус на превозвача, издаден в съответствие с националното му законодателство, ако той е лице, различно от посоченото в т. 1, и нотариално заверено копие от разрешението или регистрационния документ, ако те са различни от посочените в т. 2;

4. документ за платена такса;

5. нотариално заверени копия на сертификати, спецификации и други документи, удостоверяващи физико-химичния състав на отпадъците, издадени от акредитирани лаборатории;

6. попълнено от заявителя известие в два екземпляра по образец, утвърден с наредбата по чл. 72, ал. 2;

7. писмени договори за транспорт, сключени от заявителя или за заявителя и от негово име, за всички етапи от придвижването на отпадъците на територията на Република България;

8. нотариално заверени копия на необходимите разрешителни документни за дейности с отпадъци, удостоверяващи, че всички други лица, които ще участват в трансграничния превоз, притежават правоспособност за тези дейности в съответствие със законите на мястото, където ще бъдат извършени;

9. нотариално заверена декларация от заявителя, че в случай на недопускане на отпадъците от държавата вносител или някоя от държавите, през чиято територия ще бъде осъществяван транзитът, те ще бъдат върнати обратно в държавата износител от него и за негова сметка в същия вид и количество, в който са декларирани, в срок до 90 дни от момента, в който

държавата вносител е уведомила компетентния орган по чл. 72, ал. 1;

10. план за мерките, които заявителят ще предприеме, в случай че трансграничният превоз не може да бъде извършен в съответствие със закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

11. банкова гаранция или застраховка за покриване на щетите при транспортирането им или на разноските по обезвреждането им в случаите, предвидени в наредбата по чл. 72, ал. 2;

12. документ за превоза по образец, утвърден с наредбата по чл. 72, ал. 2.

Чл. 85. (1) Не се допуска транзит на товари с отпадъци без писмено съгласие на компетентните органи на държавата вносител, държавата износител и на държавите, през които ще се извърши транзитът.

(2) Съгласието на държавата износител и на държавите, през които ще се извърши транзитният превоз, включва и задължение за обратно преминаване и приемане на товара, в случай че той не бъде допуснат в някоя от държавите.

Чл. 86. (1) Разрешение за транзит на отпадъците, определени в наредбата по чл. 72, ал. 2, се издава, когато е налице:

1. писмено известие от компетентните органи на държавата износител;

2. писмено съгласие от компетентните органи на държавите, през които ще се извърши превозът след преминаване на отпадъците през територията на Република България, включително от държавата вносител;

3. декларация от компетентния орган на държавата, през която ще бъдат превозени отпадъците преди българската граница, че потвърждава задължението за обратно преминаване и приемане на товара, в случай че той не бъде допуснат в Република България или в някоя от следващите държави;

4. банкова гаранция или застраховка за покриване на щети, които биха възникнали в резултат на превоза, в т.ч. когато трансграничният превоз се смята за незаконен.

(2) За издаване на разрешение за транзит на отпадъци заявителят представя пред компетентния орган по чл. 72, ал. 1 документите, удостоверяващи изпълнението на условията по ал. 1.

(3) Най-малко три работни дни преди извършване на транзита на отпадъците заявителят представя пред компетентния орган по чл. 72, ал. 1 уведомление за точната дата на изнасяне от държавата износител.

Чл. 87. (1) За внасянето на отпадъци, предназначени за оползотворяване, за които не се изисква издаване на разрешение в съответствие с наредбата по чл. 72, ал. 2, се издава регистрационен документ.

(2) В случаите по ал. 1 българските и чуждестранните юридически или физически лица, регистрирани като търговци по Търговския закон или по националното си законодателство, подават до компетентния орган по чл. 72, ал. 1 заявление по образец, утвърден с наредбата по чл. 72, ал. 2, в което се посочват:

1. наименование и седалище на заявителя;
2. БУЛСТАТ на заявителя, когато той е местно лице;
3. код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 72, ал. 2;
4. количеството на отпадъците;
5. името и адресът на лицето - оператор на инсталацията, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването на отпадъците;
6. номер, дата и компетентен орган, издал разрешението по чл. 37 на лицето по т. 5;
7. операцията по оползотворяване;
8. предполагаема дата на транспортиране.

(3) За внасянето на отпадъци от черни и цветни метали от лица, притежаващи лиценз, издаден по реда на глава пета, раздел III, не се изисква регистрационен документ по ал. 1.

(4) Лицата по ал. 3 подават до министъра на околната среда и водите годишна справка по образец, утвърден с наредбата по чл. 72, ал. 2, съдържаща информацията по ал. 2, т. 1 - 7.

(5) Регистрационният документ се издава от министъра на околната среда и водите в 14-дневен срок от постъпване на заявлението.

(6) Образецът на регистрационния документ се определя с наредбата по чл. 72, ал. 2.

(7) Министърът на околната среда и водите отказва с мотивирано решение издаването на регистрационен документ в случаите, когато методът, посочен като операция по оползотворяване, не отговаря на изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 88. Лицата, извършващи изнасяне на отпадъци, за които не се изисква издаване на разрешение по реда на този раздел, подават до министъра на околната среда и водите годишна справка-декларация по образец, утвърден с наредбата по чл. 72, ал. 2, съдържаща информацията по чл. 87, ал. 2, т. 1 - 4.

Чл. 89. При преминаване през границата лицата, които извършват внасяне, изнасяне или транзит на отпадъци, са длъжни да представят на митническите органи документ за превоза съгласно чл. 4, ал. 7, буква "(с)" от Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане или лиценза, или регистрационния документ по чл. 72, ал. 1.

Чл. 90. Внасянето, изнасянето и транзитът на отпадъци се осъществява през гранични контролно-пропускателни пунктове, определени с наредбата по чл. 72, ал. 2.

Чл. 91. (1) За издаваните разрешения и регистрационни документи по глава пета се събират такси, определени с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Разходването на средствата по ал. 1 се извършва по реда на чл. 64 от Закона за опазване на околната среда.

Раздел VI

Контрол по управлението на отпадъците

Чл. 92. (1) Кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице контролира:

1. дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на битови и строителни отпадъци;

2. дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци и изпълнението на програмите за тяхното управление;

3. спазването на други изисквания, определени с наредбата по чл. 19.

(2) Кметът на общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата, намиращи се на територията на съответната община.

Чл. 93. (1) Директорът на регионалната инспекция по околната среда и водите или упълномощено от него длъжностно лице упражнява контрол за спазване на изискванията за третиране на отпадъци и на условията по разрешението, съответно по регистрационния документ, за:

1. дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци на тяхната територия;

2. съоръженията и инсталациите за съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци.

(2) Органът по ал. 1 упражнява контрол по изпълнението на програмите по чл. 29, ал. 1.

(3) Органът по ал. 1 контролира отчетността и предоставянето на информация по глава четвърта, раздел I.

(4) Въз основа на констатирани нарушения при извършена проверка директорът на регионалната инспекция по околната среда и водите или упълномощено от него длъжностно лице дава задължителни предписания по реда на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му и определя срокове за изпълнението им.

Чл. 94. Министърът на околната среда и водите или упълномощено от него длъжностно лице упражнява контрол за спазване условията на разрешенията и регистрационните документи по глава пета и за дейностите по третиране на отпадъци в случаите, когато тези дейности се извършват на територията на повече от една регионална инспекция по околната среда и водите, както и на програмите за тяхното управление.

Чл. 95. Директорът на хигиенно-епидемиологичната инспекция или упълномощено от него длъжностно лице упражнява санитарен контрол на дейностите по третиране на опасни отпадъци.

Чл. 96. (1) Министърът на икономиката, министърът на околната среда и водите, министърът на вътрешните работи, кметът на общината по местонахождение на площадката или упълномощени от тях длъжностни лица упражняват контрол за спазване на условията и реда за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, съобразно своите правомощия.

(2) Проверките по документи се извършват всяко шестмесечие, като лицензираният търговец представя справка за наличностите, покупките и продажбите на отпадъци от черни и цветни метали по митнически тарифи и позиции съгласно комбинираната номенклатура на Република България, по образец, утвърден в наредбата по чл. 61. Справката се представя в Министерството на икономиката до 15 дни след изтичането на шестмесечието.

(3) За констатираните нарушения при проверките по ал. 2 и по чл. 97 контролният орган по ал. 1 уведомява в 14-дневен срок комисията по чл. 56, ал. 1, като изпраща всички документи.

(4) В случаите по чл. 59, ал. 1, т. 2 комисията по чл. 56, ал. 1 прави предложение до министъра на икономиката за отнемане на лиценза.

Чл. 97. (1) Контролните органи по чл. 92, 93, 94, 95 и 96 извършват проверки по документи и/или проверки на място, съобразно своята компетентност.

(2) Контролните органи по чл. 92, 93, 94 и 95 поне веднъж годишно извършват проверка на документите, които се изискват от този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, на лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци и/или извършващи дейности с отпадъци.

(3) Проверката на място е независима от проверката по ал. 2 и се осъществява поне веднъж годишно в мястото на извършване на дейността и в присъствието на проверявания или на лица, които работят за него. В отсъствието на такива лица проверката се извършва с участието на поне един свидетел.

(4) Длъжностното лице, осъществяващо проверката на място, има право:

1. на достъп в помещенията, в които се извършва контролираната дейност;

2. да изисква представянето на документите, които съгласно нормативните изисквания следва да се намират в мястото на проверката;

3. да изисква писмени и устни обяснения от всеки, който работи за проверяваното лице;

4. да привлича експерти в съответната област, когато проверката е сложна или изисква специални знания.

(5) Ако при проверката на място бъде констатирана липса на документи, удостоверяващи спазването на установените изисквания, на проверяваното лице се определя 7-дневен срок за представянето им.

(6) При извършване на проверките контролните органи по ал. 1 съставят констативни протоколи и/или актове за установяване на административни нарушения.

Чл. 98. (1) Митническите органи предприемат действията по чл. 65, ал. 3 от Закона за митниците при внасяне, изнасяне и транзит на отпадъци в случаите на:

1. съмнение за съответствието на товара с придружаващите го документи;

2. деклариран отпадък, който не е придружен от разрешение, лиценз или регистрационен документ по чл. 72, ал. 1;

3. предварително уведомление от органа по чл. 72, ал. 1.

(2) Митническите органи заверяват документа за превоз по чл. 4, ал. 7, буква "с" от Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане:

1. при внасяне - във входното митническо учреждение;

2. при изнасяне - в изходното митническо учреждение;

3. при транзит - във входното и изходното митническо учреждение.

(3) При заверяването на документа за превоза по чл. 4, ал. 7, буква "с" от Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане митническите органи задържат и съхраняват копие от него.

(4) Директорът на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия е разположен граничният контролно-пропускателен пункт, оказва съдействие на митническите органи за изясняване на случаите по ал. 1 и вземането на решение по тях.

Чл. 99. Контролът за съответствието на продуктите, след чиято употреба се образуват масово разпространени отпадъци, с изискванията на наредбите по чл. 24, ал. 2 се упражнява от:

1. председателя на Държавната агенция за метрология и технически надзор или упълномощено от него длъжностно лице във връзка с надзора на пазара върху продуктите, за които са

определени съществени изисквания по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите;

2. председателя на Комисията за търговия и защита на потребителите или упълномощено от него длъжностно лице във връзка с контрола върху продуктите, които попадат в обхвата на Закона за защита на потребителите и правилата за търговия;

3. министъра на здравеопазването или упълномощено от него длъжностно лице във връзка с контрола върху продуктите, определени със закон.

Глава шеста

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I

Принудителни административни мерки

Чл. 100. За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, компетентният орган или упълномощено от него длъжностно лице прилага принудителни административни мерки.

Чл. 101. (1) Министърът на околната среда и водите спира:

1. дейностите по събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на отпадъци;

2. експлоатацията на инсталации за обезвреждане или оползотворяване на опасни отпадъци.

(2) Директорът на регионалната инспекция по околната среда и водите:

1. издава предписания за отстраняване на отпадъците за сметка на нарушителя и за възстановяване качествата на околната среда;

2. спира дейностите по третиране и транспортиране на отпадъците;

3. спира експлоатацията на инсталации за третиране на отпадъци.

Чл. 102. (1) Прилагането на принудителна административна мярка се извършва с мотивирана заповед на органа по чл. 101.

(2) В заповедта по ал. 1 се определят видът на принудителната административна мярка и начинът на прилагането ѝ.

(3) Заповедта по ал. 1 се връчва на заинтересуваното лице по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Закона за Върховния административен съд, съответно – по реда на Закона за административното производство.

Чл. 103. При установяване на неизпълнение на задълженията по този закон или по наредбите по чл. 24, ал. 2 компетентният орган по чл. 99 предприема мерки по ред и начин, определени със съответния закон.

Раздел II

Административни нарушения и наказания

Чл. 104. (1) Наказва се с глоба от 150 до 500 лв. физическо лице, което:

1. изхвърля отпадъци на неразрешени за това места;
2. нарушава разпоредбите за депониране на битови и строителни отпадъци в определените за това депа;
3. нарушава разпоредбите на чл. 5, ал. 3;
4. не предаде излязло от употреба моторно превозно средство на площадки за временно съхраняване или в центрове за разкомплектоване или не го съхранява на имот, негова собственост;

5. изхвърля масово разпространени отпадъци, обозначени с маркировка за разделно събиране, съгласно наредбите по чл. 24, ал. 2 в контейнери за смесени битови отпадъци и в съдове за събиране на отпадъци, поставени в имоти – публична държавна или общинска собственост, или ги смесва с други материали или отпадъци по начин, затрудняващ тяхното последващо рециклиране или оползотворяване, когато в конкретното населено място е създадена система за разделно събиране на съответните масово разпространени отпадъци.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 300 до 1000 лв.

(3) За явно маловажни случаи на административни нарушения относно замърсяване на околната среда, установени при извършването им, овластените за това органи налагат на място на виновните лица срещу квитанция глоба от 10 до 50 лв.

(4) Наказва се с глоба от 700 до 2000 лв. физическо лице, което:

1. откаже да попълни декларацията по чл. 60, ал. 3, т. 2;
2. продава отпадъци от черни и цветни метали с битов характер на лице без лиценз;
3. извършва търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали без лиценз, ако деянието не съставлява престъпление.

(5) При повторно нарушение по ал. 4 глобата е от 1400 до 4000 лв.

Чл. 105. Наказва се с имуществена санкция в размер от 700 до 2000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. изхвърля отпадъци на неразрешени за това места и/или нарушава разпоредбите за депониране на битови или строителни отпадъци;

2. нарушава условията и реда за предаване, събиране, включително разделното, превозване и претоварване, на битови и строителни отпадъци съгласно изискванията на наредбата по чл. 19;

3. нарушава чл. 11, ал. 5.

Чл. 106. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. нарушава чл. 5, ал. 2 или чл. 6, ал. 1;

2. не води отчетност на отпадъците или не предоставя документи относно отчета и информацията за управление на дейностите по отпадъците, съгласно изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

3. не изпълнява задължението си по чл. 29, ал. 1 и/или ал. 3.

(2) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. нарушава разпоредбите относно събирането, включително разделното, временното съхраняване, транспортирането, оползотворяването или обезвреждането на битови и строителни отпадъци;

2. нарушава изискванията за разделно събиране, транспортиране и третиране на отпадъци според вида, свойствата и съвместимостта на отпадъка;

3. нерегламентирано изгаря или извършва друга форма на нерегламентирано обезвреждане на битови отпадъци;

4. не изпълнява условията, определени в разрешението на компетентния орган.

(3) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3500 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. нарушава чл. 4 и/или чл. 5, ал. 3, т. 2, 7 и 8;

2. третира и/или транспортира отпадъци без разрешение или регистрационен документ, когато такива се изискват;

3. нарушава изискванията за изграждане и експлоатация на съоръжения и инсталации за оползотворяване или обезвреждане на отпадъци;

4. нарушава изискванията за внасяне, изнасяне и транзит на отпадъци.

(4) При повторно нарушение се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1 - в размер от 2000 до 6000 лв.;

2. по ал. 2 - в размер от 3000 до 10 000 лв.;

3. по ал. 3 - в размер от 7000 до 20 000 лв.

(5) В случаите по ал. 4 съответната имуществена санкция се налага до преустановяване на нарушението.

(6) На юридическо лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер на 30 на сто от пазарната цена на общото количество внесени и/или произведени и пуснати на пазара продукти, когато:

1. произвежда и/или внася и пуска на пазара батериите и акумулаторите, определени в съответната наредба по чл. 24, ал. 2, в които съдържанието на живак е над 0,0005 тегловни процента и/или такива, които не са маркирани с обозначенията за разделно събиране и съдържание на тежки метали;

2. произвежда и/или внася и пуска на пазара части и компоненти на моторни превозни средства, които:

а) съдържат олово, живак, шествалентен хром и кадмий над допустимите норми, съгласно изискванията на този закон и съответната наредба по чл. 24, ал. 2;

б) не са обозначени с оглед годността им за повторна употреба и възстановяване, както и за възможността да бъдат разглобени преди последващо третиране;

3. пуска и разпространява на пазара опаковки, които не са маркирани с обозначения за идентичност на материалите, от които са произведени или които съдържат тежки метали - олово, кадмий, живак и шествалентен хром - над максимално допустимото съдържание и/или не отговарят на другите изисквания, определени със съответната наредба по чл. 24, ал. 2;

4. произвежда и/или внася и пуска на пазара други продукти, които не отговарят на изискванията, определени с този закон и/или с наредбите по чл. 24, ал. 2.

(7) При повторно нарушение по ал. 6 на юридическото лице или на едноличния търговец се налага имуществена санкция в размер на 60 на сто от пазарната цена на общото количество внесени и/или произведени и пуснати на пазара продукти.

(8) В случаите по ал. 7 имуществената санкция се налага до преустановяване на нарушението.

(9) Лицето по ал. 6 се задължава да заплати и разходите за оползотворяването и/или обезвреждането на отпадъците от продуктите.

Чл. 107. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3500 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. изгражда и/или експлоатира инсталация за изгаряне на отпадъци, която:

а) нарушава техническите изисквания при изграждането на инсталациите относно масата на органичните съединения в дънната пепел и шлага, температурата в горивната камера, времето на престоя на хомогенната газова смес и кислородното ѝ съдържание при изгаряне на течни отпадъци;

б) не осигурява необходимите измервания на емисиите на вредни вещества и експлоатационните параметри;

2. приема отпадъци на площадка или съоръжение за временно съхраняване на опасни отпадъци, без да осигури

разделното им съхраняване от други спомагателни материали и допусне неконтролираното им изтичане;

3. допуска депонирането на отпадъци, които не съответстват на класа на депото и/или не отговарят на критериите за депониране;

4. допуска депониране на забранени за депониране отпадъци, в това число:

а) течни, корозивно действащи или окисляващи;

б) експлозивни, силно запалими или запалими в условията на депото;

в) инфекциозни болнични и други клинични отпадъци от здравни заведения и ветеринарни служби;

г) излезли от употреба гуми – цели, без тези, които са използвани като материал за строителството на депа, и/или нарязани, с изключение на велосипедни гуми и гуми с външен диаметър над 1400 мм;

5. допуска неправилна експлоатация на депото и запалване на отпадъците в него;

6. допуска разреждането или смесването на производствени и опасни отпадъци с други отпадъци или вещества с цел постигане на критериите за приемане на отпадъци за съответното депо;

7. не извършва контрол на:

а) постъпващите отпадъци в съоръженията и инсталациите за обезвреждане;

б) технологията за обезвреждане;

в) замърсяването на компонентите на околната среда при експлоатацията и след преустановяване на дейността по обезвреждане на отпадъци;

г) дейността по закриване на съоръженията и инсталациите за обезвреждане на отпадъци;

8. не изпълнява програмата за контрол и мониторинг на депа или съоръжения и инсталации за третиране на отпадъците и за закриване и рекултивация на съоръжението за обезвреждане на отпадъци и за следоперативен мониторинг и контрол;

9. не представя за утвърждаване от компетентния орган плана за привеждане на депото в съответствие с изискванията на съответната наредба по чл. 15, ал. 2 и/или не изпълнява в срок мерките по прилагането му;

10. не предприема мерки за осъществяване на разделно събиране на отпадъците, генерирани от лечебните заведения, както и необходимите действия за правилното им съхранение, транспортиране и обезвреждане;

11. изхвърля опасните отпадъци от лечебните заведения на нерегламентирани места;

12. съхранява опасните отпадъци от лечебните заведения на открито или по начин, който води до замърсяване на компонентите на околната среда или разпространение на зарази, болести, или създава предпоставки за възникване на опасност от епидемии.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в размер от 7000 до 20 000 лв.

(3) В случаите по ал. 2 имуществената санкция се налага до преустановяване на нарушението.

(4) На юридическо лице или едноличен търговец, който при експлоатацията на инсталация за изгаряне на отпадъци превишава установените норми за допустими емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, определени със съответната наредба по чл. 15, ал. 2, се налага имуществена санкция по ред и начин, определени в Закона за опазване на околната среда и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 108. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което нарушава нормативните актове за пакетиране и етикетирание на опасни отпадъци.

(2) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3500 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. се освобождава от опасни или производствени отпадъци на неразрешени за тази цел места;

2. нарушава изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;

3. предава производствените и/или опасните отпадъци на лица, които не притежават разрешение по чл. 37 или регистрационен документ по чл. 12, ал. 4 за дейности със съответните отпадъци или не ги обезврежда или оползотворява в сроковете по § 1, т. 21 от допълнителните разпоредби;

4. събира и съхранява опасни отпадъци в съдове, които не отговарят на изискванията за плътно затваряне, обозначение на отпадъците в тях или са изготвени от материали, които взаимодействат с отпадъците;

5. приема опасни или производствени отпадъци, без да са придружени с описание на свойствата, състава, пригодността им за третиране, опасните им свойства и мерките за безопасност при боравене с тях или не извърши необходимите проверки, проби и анализи при приемането.

(3) При повторно нарушение се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1 - в размер от 3000 до 10 000 лв.;

2. по ал. 2 - в размер от 7000 до 20 000 лв.

(4) В случаите по ал. 3 съответната имуществена санкция се налага до преустановяване на нарушението.

Чл. 109. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което извършва продажба на акумулатори, без да прилага към гаранционната карта списък на лицата, притежаващи разрешение по чл. 37, за събиране на негодни за употреба акумулатори.

(2) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. не предприема необходимите мерки за осигуряване на разделно събиране и третиране на пусканите от него на пазара батерии и акумулатори;

2. поставя негодни за употреба батерии и акумулатори в съдове за битови отпадъци или ги смесва с други отпадъци;

3. изхвърля негодни за употреба акумулатори на неразрешени за това места и/или излива електролит от тях;

4. събира и съхранява негодни за употреба акумулатори без електролит в събирателните пунктове в количество, превишаващо пет на сто от общото количество събрани акумулатори;

5. не осигурява оползотворяването или предаването за оползотворяване на събраните от него акумулатори.

(3) При повторно нарушение се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1 - в размер от 2000 до 6000 лв.;

2. по ал. 2 - в размер от 3000 до 10 000 лв.

(4) В случаите по ал. 3 съответната имуществена санкция се налага до преустановяване на нарушението.

Чл. 110. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. не определи място за съхраняване на притежаваните от него излезли от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак, оборудвано със съдове за събирането им, и/или ги поставя в съдове за битови отпадъци;

2. умишлено нарушава целостта на излезли от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак, освен ако притежава разрешение по чл. 37 за тази дейност;

3. поставя на открито съдовете за събиране и съхраняване на излезли от употреба лампи.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 10 000 лв.

(3) В случаите по ал. 2 имуществената санкция се налага до преустановяване на нарушението.

Чл. 111. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. използва утайки от пречистването на отпадъчни води за нуждите на земеделието, когато:

а) концентрацията на един или повече тежки метали в почвата или утайката надвишава максимално допустимата концентрация;

б) утайките представляват опасни отпадъци по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби;

в) не осигурява предварителното третиране на утайки от септични ями и от други подобни съоръжения за пречистване на отпадъчни води;

г) няма съгласието на собственика на земята;

2. употребява или предоставя за употреба утайки върху:

а) пасища или фуражни култури, ако пасищата ще се използват за паша, а фуражите ще се прибират в срок, по-кратък от 45 дни след употребата на утайките;

б) почви, върху които се отглеждат плодови и зеленчукови култури, с изключение на овощни дървета;

в) почви, предназначени за култивиране на овощни и зеленчукови култури, които са в директен контакт с почвата и се консумират в сурово състояние - за период 10 месеца преди и по време на събирането на реколтата;

3. употребява утайки, без да осигури изпитване на почвата от акредитирани лаборатории преди първоначалната употреба на утайките и след това на всеки 5 години до окончателното прекратяване на употребата им.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 10 000 лв.

(3) В случаите по ал. 2 имуществената санкция се налага до преустановяване на нарушението.

Чл. 112. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. предава или изхвърля излезли от употреба моторни превозни средства на места, които не са предназначени за тази цел;

2. извършва дейности по събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане на излезлите от употреба моторни превозни средства, компоненти и материали от тях, без да притежава съответното разрешение по чл. 37, регистрационен документ по чл. 12 или лиценз, издаден по реда на глава пета, раздел III;

3. разкомплектова излезли от употреба моторни превозни средства на площадки за временно съхраняване или добива части и компоненти от тях, или събира други видове отпадъци, които не произхождат от излезли от употреба моторни превозни средства, техни компоненти и материали.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 10 000 лв.

(3) В случаите по ал. 2 имуществената санкция се налага до преустановяване на нарушението.

Чл. 113. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. съхранява отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на площадки за временно съхранение, които не отговарят на изискванията по този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

2. смесва моторни и трансмисионни масла с други отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;

3. извършва смяна на отработени масла на места, които не са оборудвани за целта, и в съдове, неотговарящи на изискванията;

4. смесва масла, съдържащи полихлорирани бифенили и терфенили, с други отработени масла;

5. съхранява отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в открити складове.

(2) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3500 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което не предостави информация за притежаваното от него оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили и терфенили.

(3) При повторно нарушение се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1 - в размер от 3000 до 10 000 лв.;
2. по ал. 2 - в размер от 7000 до 20 000 лв.

(4) В случаите по ал. 3 съответната имуществена санкция се налага до преустановяване на нарушението.

(5) На юридическо лице или едноличен търговец, което изхвърля отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в повърхностните води, във водите от крайбрежните зони и в канализационните системи, се налага имуществена санкция по ред и начин, определени в Закона за опазване на околната среда и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 114. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което не представи в срок на компетентните органи отчет за изпълнението на задължението си за оползотворяване или рециклиране на отпадъци и/или на другите задължения, предвидени в този закон и в съответната наредба по чл. 24, ал. 2.

(2) Юридическо лице или едноличен търговец, което не заплати продуктова такса по чл. 36, ал. 1, в случаите, когато такава се изисква, се наказва с имуществена санкция в двойния размер на незаплатената продуктова такса.

(3) За повторно нарушение се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1 - в размер от 3000 до 10 000 лв.;
2. по ал. 2 - в четирикратния размер на незаплатената продуктова такса.

(4) В случаите по ал. 3 съответната имуществена санкция се налага до преустановяване на нарушението.

Чл. 115. (1) Наказва се с имуществена санкция едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. извършва търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали без лиценз;

2. извършва продажба на отпадъци от черни и цветни метали, получени като технологичен отпадък от собствено производство или от собствен амортизационен лом, на лица без лиценз;

3. извършва търговска дейност с отпадъци от медни и алуминиеви кабели и проводници от всякакъв вид и количества без наличие на сертификат за произход или без декларация за произход и без удостоверение за произход;

4. в срок до един месец от настъпване на промяна в обстоятелствата не заяви промяната за вписване в лиценза;

5. в деня на получаване или експедиране на отпадъци от черни и цветни метали не вписва в съответния регистър всички обстоятелства, съгласно изискванията на наредбата по чл. 61;

6. вписва неверни данни в регистрите за покупките и вноса и за продажбите и износа на отпадъци от черни и цветни метали;

7. не представи в Министерството на икономиката справки за наличностите, покупките и продажбите на отпадъци от черни и цветни метали в изискуемия срок;

8. не представи в указания от контролните органи срок регистрите за покупките и вноса и продажбите и износа на отпадъци от черни и цветни метали и/или оригинал или нотариално заверено копие на лиценза за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали;

9. не допусне контролните органи до местата, където осъществява дейността си, и не представи изисквани от тях документи, които съгласно закона е длъжен да води.

(2) За нарушенията по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се налагат имуществени санкции в размер от 15 000 до 50 000 лв., а в останалите случаи по ал. 1 - от 1000 до 3000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се налага имуществена санкция в размер от 30 000 до 100 000 лв., а в останалите случаи по ал. 1 - от 2000 до 6000 лв.

Чл. 116. (1) Наказва се с глоба от 700 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, длъжностно лице, което:

1. не изпълни задълженията си по организиране изпълнението на мерките по чл. 31, ал. 1 в програмите за управление на отпадъците;

2. не представи в съответната регионална инспекция по околната среда и водите програма за управление на дейностите по отпадъците и не извършва актуализацията ѝ съобразно този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

3. не извърши необходимите действия в случаите, когато причинителите на отпадъци са неизвестни;

4. не извърши контрол по управление на отпадъците съгласно чл. 92.

(2) Наказва се с глоба от 1500 до 5000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, длъжностно лице, което:

1. не осигури организирането и прилагането на система за разделно събиране на излезлите от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак, както и на битови отпадъци, включително отпадъци от опаковки;

2. не изпълнява задълженията си за организиране на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;

3. не предприеме действията по чл. 17, ал. 2 в срок 6 месеца след уведомяването му по чл. 17, ал. 1;

4. не организира експлоатацията на обект за третиране на отпадъци в срок 6 месеца от датата на издаване на разрешението за ползване на строежа;

5. допусне изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;

6. не определи местата за смяна на отработени моторни масла и не информира обществеността за това;

7. не определи местата за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии или когато не осигури най-малко едно място на 1000 жители.

(3) Наказва се с глоба от 3500 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, длъжностно лице, което:

1. разреши въвеждането в експлоатация на обекти, образуващи отпадъци, без да са налице изискванията за приемането на обекта;

2. издаде разрешение за събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на отпадъци в нарушение на изискванията на този закон;

3. определи площадка за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци, без да извърши необходимото проучване или когато резултатите от него показват, че изграждането на площадката ще застраши човешкото здраве и околната среда и/или нарушава изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

4. не изпълни задълженията си по определяне на изискванията за безопасно ликвидиране на дейности и възстановяване на терена при прекратяване на дейността по третиране на отпадъците;

5. разреши въвеждането в експлоатация на инсталации и съоръжения за оползотворяване или обезвреждане на опасни отпадъци, когато не са спазени изискванията на този закон;

6. освободи от митнически контрол в нарушение на действащото законодателство транспортните през държавната граница отпадъци.

(4) За повторно нарушение се налага глоба, както следва:

1. по ал. 1 - в размер от 1400 до 4000 лв.;

2. по ал. 2 - в размер от 3000 до 10 000 лв.;

3. по ал. 3 - в размер от 7000 до 20 000 лв.

Чл. 117. При установяване на нарушителите по чл. 9, ал. 1 на физическите лица се налага глоба от 1500 до 5000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци - имуществена санкция от 3000 до 10 000 лв.

Чл. 118. (1) Нарушенията по чл. 104 - 114, с изключение на посочените в чл. 119, се установяват с акт на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите или определено от него длъжностно лице, както и от длъжностно лице, определено от кмета на съответната община.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават съответно от министъра на околната среда и водите или упълномощено от него длъжностно лице, както и от кмета на общината или упълномощено от него длъжностно лице.

(3) Нарушенията по чл. 115 се установяват с акт на съответния компетентен орган по чл. 96, ал. 1, а

наказателните постановления се издават от министъра на икономиката или от упълномощени от него длъжностни лица.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването, както и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 119. За налагане на наказанието за нарушение по чл. 106, ал. 6 - 9 и по чл. 109, ал. 1 компетентният орган по чл. 99 предприема действия по ред и начин, определени със съответния закон.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Отпадък" е вещество, предмет или част от предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи и попада поне в една от следните категории:

а) остатъци, получени в процеса на производството или след консумацията на продукти, които не са изброени по-долу - код Q1;

б) продукти, неотговарящи на съответните стандарти - код Q2;

в) продукти с изтекъл срок на годност или на максимална ефективност - код Q3;

г) материали, които поради аварии, бедствия или други злополуки са били разлети, разпилени, изгубени или по друг начин са им причинени щети, увреждащи непоправимо първоначалните им качества, включително материали и оборудване, замърсени при злополука - код Q4;

д) материали, замърсени вследствие на планирани действия (остатъци след операции по почистване, опаковки, съдове и други подобни) - код Q5;

е) неизползваеми части (употребени батерии, изхабени катализатори и други подобни) - код Q6;

ж) вещества, които повече не притежават необходимите качества и свойства и не могат да се използват по предназначение (замърсени киселини, замърсени разтворители, отработени охлаждащи соли и други подобни) - код Q7;

з) остатъци от промишлени дейности (шлаки, утайки от дестилация и други подобни) - код Q8;

и) остатъци от пречиствателни дейности (утайки от скрубери, прах от ръкавни филтри, отработени филтри и други подобни) - код Q9;

к) остатъци от режещи и полиращи машини (стружки, нагари и други подобни) - код Q10;

л) остатъци от добива и обогатяването на суровини (остатъци от минната промишленост, отпадъчни нефтопродукти и други подобни) - код Q11;

м) примесени с вредни вещества материали (масла, замърсени с полихлорирани бифенили и други подобни) - код Q12;

н) всички материали, вещества или продукти, чието използване е забранено със закон - код Q13;

о) продукти, за които притежателят не намира по-нататъшна употреба (ненужни вещи от селското стопанство, бита, търговията, канцелариите, магазините и други подобни) - код Q14;

п) замърсени материали, вещества или продукти, получени в резултат на дейности по възстановяване на земната повърхност - код Q15;

р) други материали, вещества или продукти, които не са включени в категориите по букви "а" - "п", от които

притежателят им се освобождава, възнамерява да се освободи или е длъжен да се освободи - код Q16.

2. **"Битови отпадъци"** са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдых и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

3. **"Производствени отпадъци"** са отпадъците, образувани в резултат на промишлената дейност на физическите и юридическите лица.

4. **"Опасни отпадъци"** са отпадъците, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

5. **"Строителни отпадъци"** са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения.

6. **"Причинител на отпадъци"** е физическо или юридическо лице, при чиято дейност се образуват отпадъци - първичен причинител и/или всеки, който осъществява предварителна обработка, смесване или други операции, водещи до промяна на свойствата или състава на отпадъка.

7. **"Третиране на отпадъците"** е събирането, съхранението, оползотворяването или обезвреждането на отпадъците и всички междинни операции, както и повторното им използване, рециклиране и възстановяване или производство на енергия и материали от отпадъци.

8. **"Обезвреждане на отпадъците"** е всяка от следните операции, обозначена със съответния код:

- а) депониране (наземно или подземно) - код D1;
- б) обработване на замърсени земя и почви (например биоразграждане на течности или утайки в почви) - код D2;
- в) дълбочинно инжектиране (например инжектиране на отпадъци в кладенци, солни находища и естествени хранилища, които могат да бъдат изпомпвани) - код D3;
- г) повърхностни заграждения (например съхраняване на течни отпадъци или утайки в изкопи, хвостохранилища, лагуни и други подобни съоръжения) - код D4;
- д) специално проектирани депа (например депониране в отделни клетки, които са запечатани и изолирани помежду си и от околната среда) - код D5;
- е) изхвърляне на отпадъци във водни обекти, с изключение на морета/океани - код D6;
- ж) изхвърляне на отпадъци в морета и океани, в т. ч. инжектиране под морското дъно - код D7;

з) биологично третиране, непосочено на друго място, при което се образуват крайни съединения или смеси, които се обезвреждат по някоя от операциите по букви "а" - "м" - код D8;

и) физико-химично третиране, неупоменато в друга операция по обезвреждане (например изпарение, сушене, калциниране, микровълнова обработка и други, при което се получават съединения или смеси, които се обезвреждат по която и да е от операциите по букви "а" - "м") - код D9;

к) наземно изгаряне (инсинерация) - код D10;

л) изгаряне в море - код D11;

м) постоянно съхраняване (например съхраняване в контейнери в мини и други) - код D12;

н) смесване преди предаване за обезвреждането им по някоя от операциите по букви "а" - "м" - код D13;

о) препакетиране преди предаването им за обезвреждане по която и да е от операциите по букви "а" - "н" - код D14;

п) съхраняване до извършване на която и да е от операциите по обезвреждане от букви "а" - "о", освен временното съхраняване до събирането на отпадъците от мястото на образуването им - код D15.

9. **"Рециклиране на отпадъците"** е дейност за възстановяване или възобновяване на суровинните им свойства.

10. **"Преработване на отпадъци"** е дейност, която променя свойствата или състава на отпадъците, като ги превръща в суровини за производство на крайни продукти или в крайни продукти.

11. **"Депониране на отпадъци"** е метод, при който не се предвижда последващо третиране на отпадъците и представлява складиране на отпадъци за срок, по-дълъг от три години - за отпадъци, предназначени за оползотворяване, и една година - за отпадъци, предназначени за обезвреждане, по начин, който не представлява опасност за човешкото здраве и околната среда.

12. **"Масово разпространени отпадъци"** са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление.

13. **"Отпадъци от черни и цветни метали"** са технологичните отпадъци, получени от добива, преработката или механичната обработка на цветни и черни метали и сплавите им, бракуваните машини, съоръжения, детайли и конструкции от производствен, строителен или битов характер, с изключение на опасните отпадъци.

14. **"Отпадъци от черни и цветни метали с битов характер"** са отпадъци от черни и цветни метали, получени в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от черни и цветни метали, получени от търговски обекти, занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления.

15. **"Повторно нарушение"** е нарушение, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

16. **"Повторно използване"** е използването на отпадъците като продукт, който веднъж вече е бил използван в същата форма за същата цел.

17. **"Оползотворяване на отпадъците"** е всяка от следните операции, обозначена със съответния код:

а) използването им като гориво или по друг начин за получаване на енергия - код R1;

б) пречистване или регенериране на разтворители - код R2;

в) рециклиране или възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители, включително чрез компостиране и други процеси на биологично превръщане - код R3;

г) рециклиране или възстановяване на метали и метални съединения - код R4;

д) рециклиране или възстановяване на други неорганични материали - код R5;

е) регенериране на киселини и основи - код R6;

ж) възстановяване на компоненти, използвани за намаляване на замърсяването - код R7;

з) възстановяване на компоненти от катализатори - код R8;

и) повторно рафиниране на масла или друга повторна употреба на масла - код R9;

к) обработване на земната повърхност, благоприятстващо земеделието или подобряващо качествата на околната среда - код R10;

л) използване на отпадъците, получени по някои от методите на оползотворяване по букви "а" - "к" - код R11;

м) размяна на отпадъците за оползотворяване по който и да е от методите по букви "а" - "л" - код R12;

н) съхраняване на отпадъци до извършване на която и да е от операциите по букви "а" - "м", освен временното съхраняване до събирането им от мястото на образуване - код R13.

18. **"Събиране"** е доставянето, натрупването, сортирането и/или смесването на отпадъците с цел транспортиране - код С.

19. **"Транспортиране"** е превозът на отпадъци, включително съпътстващите го дейности по товарене, претоварване и разтоварване, когато се извършва от оператора като самостоятелна дейност - код Т.

20. **"Управление на отпадъците"** са операциите по събиране, транспортиране, обезвреждане и оползотворяване на отпадъците, включително осъществяваният контрол над тези операции, както и дейностите, извършвани след закриването на площадките, върху които са разположени съоръженията за третиране на отпадъци.

21. **"Временно съхраняване"** е дейност, свързана със складирането на отпадъците на площадки при мястото на образуването им или със събирането им на площадки за срок не по-дълъг от:

а) три години при последващо предаване за оползотворяване;

б) една година при последващо предаване за обезвреждане.

22. **"Грубо нарушение"** са такива действия или бездействия на заявителя, които са довели до въздействия над допустимите норми за въздействие върху компоненти на околната среда или човешкото здраве, установени и документирани по съответния ред от компетентните органи.

23. **"Системно нарушение"** е извършване на три или повече нарушения от един и същи вид в продължение на тригодишен период, за които на лицата са наложени административни наказания с влезли в сила наказателни постановления.

24. **"Търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали"** е осъществяване на разпоредителни сделки с отпадъци от черни и цветни метали, както и свързаните с тях дейности (събиране, транспортиране, съхраняване, както и съпътстващи дейности като сортиране, механична обработка и други).

25. **"Свързани лица"** са:

а) съпрузите, роднините по права линия - без ограничения, по сребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до трета степен включително;

б) работодател и работник;

в) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

г) съдружниците;

д) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството;

е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице;

ж) лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице;

з) лицата, едното от които е търговски представител на другото.

26. "Организация по оползотворяване" е юридическо лице, регистрирано по Търговския закон, което не разпределя печалба и което управлява дейностите по разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

27. **"Пазарна цена"** е цената по смисъла на чл. 20, т. 5 от Закона за данък върху добавената стойност.

§ 2. Министърът на околната среда и водите е национален компетентен орган и координатор по всички международни спогодби, свързани с предмета на този закон, по които Република България е страна.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Разрешенията за извършване на дейности с отпадъци, издадени по реда на чл. 37 от отменения Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, запазват действието си до изтичането на срока им, но не по-късно от три години от влизането в сила на този закон.

§ 4. Лицензите за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, издадени по реда на отменената Наредба за търговската дейност с отпадъци и отломки от черни и цветни метали и сплавите им (обн., ДВ, бр. 92 от 1997 г.; изм., бр. 10 от 2001 г.; отм., бр. 47 от 2001 г.) и Наредбата за търговската дейност с отпадъци от черни и цветни метали (обн., ДВ, бр. 47 от 2001 г.; изм., бр. 82 от 2001 г.) запазват действието си до изтичането на срока им.

§ 5. (1) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на този закон се издават в срок до една година от влизането му в сила.

(2) Подзаконовите нормативни актове, издадени на основание на отменения Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, се прилагат до издаването на актовете по ал. 1, доколкото не противоречат на този закон.

§ 6. Приетите програми по чл. 28, ал. 1 от отменения Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда запазват своето действие до изтичането на срока им, но не по-късно от три години от влизането в сила на този закон.

§ 7. Програмите по чл. 29, ал. 1 се разработват и приемат в срок до една година от влизането в сила на този закон.

§ 8. Този закон отменя Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1997 г.; изм., бр. 56 от 1999 г., бр. 27 и 28 от 2000 г., бр. 91 от 2002 г.).

§ 9. (1) Член 11, ал. 3 се прилага както следва:

1. от 1 януари 2004 г. до 31 декември 2004 г. - най-малко 20 на сто от отпадъците от опаковки се оползотворяват;
2. от 1 януари 2005 г. до 31 декември 2005 г. - най-малко 25 на сто от отпадъците от опаковки се оползотворяват;
3. от 1 януари 2006 г. до 31 декември 2006 г. - най-малко 32 на сто от отпадъците от опаковки се оползотворяват;
4. от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2007 г. - най-малко 39 на сто от отпадъците от опаковки се оползотворяват, от които най-малко 25 на сто се рециклират, като от теглото на всеки отделен опаковъчен материал се рециклират не по-

малко от 15 на сто, а за отпадъци от пластмасови опаковки - 12 на сто;

5. от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2008 г. - най-малко 42 на сто от отпадъците от опаковки се оползотворяват, от които най-малко 30 на сто се рециклират, като от теглото на всеки отделен опаковъчен материал се рециклират не по-малко от 15 на сто, а за отпадъци от пластмасови опаковки - 14 на сто;

6. от 1 януари 2009 г. до 31 декември 2009 г. - най-малко 45 на сто от отпадъците от опаковки се оползотворяват, от които най-малко 35 на сто се рециклират, включително не по-малко от 15 на сто от теглото на всеки отделен опаковъчен материал;

7. от 1 януари 2010 г. до 31 декември 2010 г. - най-малко 48 на сто от отпадъците от опаковки се оползотворяват, от които най-малко 40 на сто се рециклират, включително не по-малко от 15 на сто от теглото на всеки отделен опаковъчен материал.

(2) Целите по чл. 11, ал. 2 се изпълняват от 1 януари 2011 г.

§ 10. Разпоредбата на чл. 36, ал. 1 по отношение на отпадъците от опаковки се прилага от 1 януари 2004 г.

§ 11. (1) Разпоредбата на чл. 73, т. 4 се прилага до влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

(2) Разпоредбата на чл. 73, т. 5 се прилага до 31 декември 2014 г.

§ 12. (1) Разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 4, буква "а" за съоръженията, посочени в приложението към този закон, се прилага от 1 януари 2015 г.

(2) Разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 4, буква "г" се прилага, както следва:

1. за излезлите от употреба цели гуми - от влизането в сила на съответната наредба по чл. 15, ал. 2;

2. за излезлите от употреба нарязани гуми - от 16 юли 2006 г.

§ 13. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. Навсякъде в текста думите "Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда" се заменят със "Закона за управление на отпадъците".

2. Параграф 12 от преходните и заключителните разпоредби се отменя.

§ 14. В чл. 37, ал. 2 от Закона за подземните богатства (обн., ДВ, бр. 23 от 1999 г.; изм., бр. 28 от 2000 г., бр. 108 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г.) думите "на чл. 10, ал. 2,

чл. 13, 14 и 37 от Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда" се заменят с "по Закона за управление на отпадъците".

§ 15. В чл. 20, т. 16 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати и продукти (обн., ДВ, бр. 10 от 2000 г.; изм., бр. 91 от 2002 г.) думите "Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда" се заменят със "Закона за управление на отпадъците".

§ 16. В § 2 от преходните разпоредби на Закона за държавните такси (обн., Изв., бр. 104 от 1951 г.; изм., бр. 89 от 1959 г., бр. 21 от 1960 г., ДВ, бр. 53 от 1973 г., бр. 87 от 1974 г., бр. 21 от 1975 г., бр. 21 от 1990 г., бр. 55 от 1991 г., бр. 100 от 1992 г., бр. 69 и 87 от 1995 г., бр. 37, 100 и 104 от 1996 г., бр. 82 и 86 от 1997 г., бр. 133 от 1998 г., бр. 81 от 1999 г., бр. 97 от 2000 г., бр. 62, 63 и 90 от 2002 г.) думите "Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда" се заменят със "Закона за управление на отпадъците".

§ 17. В чл. 20, т. 20 от Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; попр., бр. 1 от 1999 г.; изм., бр. 44, 62, 64, 103 и 111 от 1999 г., бр. 63, 78 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45 и 117 от 2002 г., бр. 37 и 42 от 2003 г.) думите "Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда" се заменят със "Закона за управление на отпадъците".

§ 18. Изпълнението на този закон се възлага на министъра на околната среда и водите и министъра на икономиката.

Законът е приет от 39-то Народно събрание на 17 септември 2003 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ § 12, АЛ. 1

Пореден №	Вид на съоръжението	Местоположение на съоръжението	Оператор
1.	Шламоотвал	гр.Девня, община Девня, област Варна	"Полимери"АД - гр.Девня
2.	Сгурошламоотвал "Падина"	с.Падина, община Аврен, област Варна	"Солвей Соди"АД - гр.Девня
3.	Сгуроотвал	с.Езерово, община Белослав, област Варна	"ТЕЦ Варна" ЕАД - с.Езерово, община Белослав
4.	Сгуроотвал	гр.Свищов, област Велико Търново	"Свилоса" АД - гр.Свищов
5.	Сгуроотвал	гр.Горна Оряховица, област Велико Търново	"Захарни заводи" АД - гр.Горна Оряховица
6.	Сгуроотвал	гр.Видин, област Видин	"Видахим" АД - гр.Видин
7.	Сгуроотвал	гр.Русе, област Русе	"Топлофикация-Русе"ЕАД, ТЕЦ-Изток - гр.Русе
8.	Сгуроотвал "Кудин дол"	гр.Перник, област Перник	"Топлофикация-Перник" ЕАД - гр.Перник
9.	Сгуроотвал "7 септември"	гр.Перник, област Перник	"Топлофикация-Перник" ЕАД - гр.Перник
10.	Сгуроотвал "Каменик"	с.Каменик, община Бобошево, област Кюстендил	ТЕЦ "Бобов дол" ЕАД - с.Големо село, община Бобов дол
11.	Сгуроотвал	гр.Гълъбово, област Стара Загора	"Брикел" ЕАД - гр.Гълъбово
12.	Сгуроотвал	гр.Сливен, област Сливен	"Топлификация - Сливен" ЕАД - гр.Сливен
13.	Сгуроотвал "Горен бюк"	гр.Димитровград, област Хасково	ТЕЦ "Марица 3" ЕАД - гр.Димитровград
14.	Сгуроотвал "Галдушки ливади"	гр.Димитровград, област Хасково	ТЕЦ "Марица 3" ЕАД - гр.Димитровград